

Št.: 3083-70/2007-73

Na podlagi drugega odstavka 5. člena Uredbe o izvajanju postopkov pri porabi sredstev evropske kohezijske politike v Republiki Sloveniji v programskem obdobju 2007-2013 (Uradni list RS, št. 17/09, 40/09, 3/10, 31/10, 45/10 in 79/10), izdaja Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo kot organ upravljanja za strukturne sklade in kohezijski sklad

**Navodila organa upravljanja za finančno upravljanje
izvajanja evropske kohezijske politike
v programskem obdobju 2007 – 2013**

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
organ upravljanja

SEZNAM KRATIC

KP – kohezijska politika
MF - SP - Ministrstvo za finance – Sektor za proračun
MF – SI – Ministrstvo za finance – Sektor za investicije
MF- DJR – Ministrstvo za finance – Direktorat za javno računovodstvo
MF-DP – Ministrstvo za finance – Direktorat za proračun
NPU – neposredni proračunski uporabnik
PPU – posredni proračunski uporabnik
OP – operativni program
OU – organ upravljanja
PO – organ za potrjevanje
NO – Nadzorni odbor
MFERAC – enoten računalniško podprt računovodski sistem za izvrševanje državnega proračuna
NRP – načrt razvojnih programov
EP – evidenčni projekt
PP – proračunska postavka
ZJF – zakon o javnih financah
ZIPRS – Zakon o izvrševanju proračuna Republike Slovenije
PPIPRS – Pravilnik o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije
DDV – davek na dodano vrednost
ISARR – informacijski sistem za spremljanje, poročanje in izvajanje operativnih programov
ZzI – zahtevak za izplačilo
ZzIA – zahtevak za izplačilo predplačila za operacijo, ki ni predmet državnih pomoči
ZzIP - zahtevak za izplačilo predplačila za operacijo, ki je predmet državnih pomoči
ZzP – zahtevak za povračilo
ZzPP – zahtevak za povračilo v primeru predplačil
CBA – analiza stroškov in koristi

Verzija	Datum	Opomba/sprememba poglavja	Komentar
1.00	November 2010	/	/
2.00	Junij 2012	<p>uvod pravne podlage 1.1. Zagotavljanje spoštovanja pravila N+3 oziroma N+2 (Samodejno prenehanje prevzetih obveznosti) 1.3 Prerazporejanje razpoložljivih pravic porabe v okviru razvojne prioritete posameznega OP in med OP Povezano prerazporejanje pravic porabe in zagotavljanje manjkajočih sredstev na proračunskih postavkah državnega proračuna za kohezijsko politiko 3. Oblikovanje evidenčnih projektov, uvrščanje novih projektov in spremembe projektov v veljavnem načrtu razvojnih programov v državnem proračunu 5. Upoštevanje načela dobrega finančnega poslovanja pri izvajanju operacij v okviru kohezijske politike 5.3 Spremembe pogodbenih določil 6. Ureditev izvajanja predplačil iz državnega proračuna Republike Slovenije za namen Evropske kohezijske politike 6.4 Obravnava obresti, ki so nastale z naslova prejetega predplačila 7. Izplačila iz državnega proračuna</p> <p>7.7 Posebnosti pri pripravi ZzI v primerih, ko je del DDV upravičen strošek 8. ZzP velikega projekta 9. Vračila sredstev kohezijske politike v državni proračun v primerih ugotovljenih nepravilnosti, za katere je odgovoren upravičenec oziroma prejemnik sredstev 10. Finančno zaključevanje projektov/ operacij</p>	<p>Posodobitev procesov zaradi uvedbe povezanega prerazporejanja v sistemu MFERAC</p> <p>Posodobitev procesov uvrščanja projektov v NRP, uvrstitev velikega projekta</p> <p>Podrobnejša opredelitev obravnave prihodkov v okviru kohezijske politike</p> <p>Opredelitev tretjega načina zapiranja predplačil</p> <p>Posodobitev procesov izvajanje izplačil iz proračuna države in opredelitev obravnave posrednega stroška</p> <p>Posodobitev procesov</p> <p>Posodobitev procesov</p> <p>Posodobitev procesov</p> <p>Poglavje je ukinjeno, vsebina obravnavana v Navodilih organa upravljanja za zaključevanje operativnih programov za doseganje cilja 1 pri izvajanju kohezijske politike v programskem obdobju 2007-2013</p>

KAZALO

UVOD.....	5
1. RAZPOLOŽLJIVE PRAVICE PORABE PO OP.....	7
1.1. Zagotavljanje spoštovanja pravila N+3 oziroma N+2 (samodejno prenehanje prevzetih obveznosti).....	7
1.2. Prerazporejanje pravic porabe med prednostnimi usmeritvami.....	7
1.2.1. Postopek prerazporeditev razpoložljivih pravic porabe na pobudo NPU.....	8
1.2.2. Postopek prerazporeditev razpoložljivih pravic porabe na pobudo organa upravljanja.....	8
1.3. Prerazporejanje razpoložljivih pravic porabe v okviru in med razvojnimi prioritetaми posameznega OP in med OP.....	8
2. ZAGOTAVLJANJE SREDSTEV V DRŽAVNEM PRORAČUNU.....	9
2.1. Načrtovanje sredstev v državnem proračunu.....	9
2.2. Povezano prerazporejanje pravic porabe in zagotavljanje manjkajočih sredstev na proračunskih postavkah državnega proračuna za kohezijsko politiko.....	9
2.2.1. Prerazporeditev pravic porabe na PP, o katerih odloča NPU.....	10
2.2.2. Prerazporeditev pravic porabe med PP, o katerih odloča OU.....	10
2.2.3. Prerazporeditev in povečanje pravic porabe na PP, o kateri odloča Vlada RS.....	11
3. OBLIKOVANJE EVIDENČNIH PROJEKTOV, UVRŠČANJE NOVIH PROJEKTOV IN SPREMEMBE PROJEKTOV V VELJAVNEM NAČRTU RAZVOJNIH PROGRAMOV V DRŽAVNEM PRORAČUNU.....	13
3.1. Uvrščanje projektov v NRP.....	13
3.1.1. Uvrstitev projektov v NRP ob pripravi proračuna.....	13
3.1.2. Uvrstitev projektov v NRP med letom, ko se proračun izvršuje.....	14
3.2. Spremembe projektov v veljavnem NRP.....	15
3.2.1. Spremembe projektov v veljavnem NRP, o katerih odloča NPU.....	15
3.2.2. Spremembe projektov v veljavnem NRP, o katerih odloča OU.....	15
3.3. Usklajevanje posamičnih projektov in evidenčnega projekta z razpoložljivimi pravicami porabe.....	17
4. FINANČNO NAČRTOVANJE NA RAVNI PROJEKTA/OPERACIJE.....	18
4.1. Finančni načrt po virih financiranja.....	18
4.2. Finančni načrt operacije po stroških.....	19
5. IZVAJANJE NA RAVNI OPERACIJE.....	20
5.1. Upoštevanje načela dobrega finančnega poslovanja.....	20
5.1.1. Implementacija 55. člena Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006.....	20
5.2. Upoštevanje državnih pomoči na operaciji.....	23
5.3. Spremembe pogodbenih določil.....	23
6. UREDITEV IZVAJANJA PREDPLAČIL IZ DRŽAVNEGA PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE.....	25
6.1. Izvajanje predplačil za že sklenjene pogodbe o sofinanciranju.....	26
6.2. Posebnosti predplačil v primerih, ko operacijo izvaja več partnerjev v skladu s shemo državnih pomoči.....	27
6.3. Finančna zavarovanja.....	28
7. IZPLAČILA IZ DRŽAVNEGA PRORAČUNA.....	29
7.1. Priprava zahtevka za izplačilo – ZzI.....	29
7.2. Priprava odredbe za izplačilo iz državnega proračuna v sistemu MFERAC.....	31

7.3. Posebnosti priprave ZzI, ko je NPU (oziroma pri tehnični pomoči tudi PPU) upravičenec	31
7.3.1. Operacijo izvaja NPU kot upravičenec	31
7.3.2. Operacija se izvaja v okviru programa tehnične pomoči	31
7.4. Negativni ZzI	32
7.4.1. Negativni ZzI v primerih naknadno ugotovljenih neupravičenih stroškov	32
7.4.2. Negativni ZzI v primerih sistemske finančne korekcije	32
7.5. Posebnosti pri pripravi ZzI v primerih državnih pomoči	33
7.6. Posebnosti pri pripravi ZzI v primerih predplačil ter vzpostavitvev in zapiranje terjatev v poslovnih knjigah NPU	33
7.6.1. Evidentiranje obveznosti v poslovnih knjigah NPU	33
7.6.2. Zapiranje terjatev ali dela terjatev iz naslova danega predplačila v poslovnih knjigah NPU	34
7.7. Posebnosti pri pripravi ZzI v primerih, ko je del DDV upravičen strošek	35
8. POVRČILA SREDSTEV V DRŽAVNI PRORAČUN	36
9. VRAČILA SREDSTEV KOHEZIJSKE POLITIKE V DRŽAVNI PRORAČUN V PRIMERIH UGOTOVLJENIH NEPRAVILNOSTI, ZA KATERE JE ODGOVOREN UPRAVIČENEC OZIROMA PREJEMNIK SREDSTEV	39
9.1. Ugotavljanje nepravilnosti pri izvajanju posamezne operacije	39
9.2. Obravnava nepravilnosti in vračil pri upravičencu	39
9.3. Obravnava nepravilnosti in vračil pri posredniškem telesu	40
9.3.1. Izdatki pred ugotovljeno nepravilnostjo še niso bili certificirani	41
9.3.2. Izdatki so bili pred ugotovljeno nepravilnostjo že certificirani	41
9.4. Obravnava primerov, ko je upravičenec v stečaju/likvidaciji	42
9.4.1. Operacija je zaključena pred stečajem/likvidacijo upravičenca	42
9.4.2. Operacija, ko je prišlo do stečaja/likvidacije upravičenca pred zaključkom operacije	42
9.5. Izterjava sredstev	43
10. FINANČNO ZAKLJUČEVANJE PROJEKTOV/OPERACIJ	43

UVOD

Navodila za finančno upravljanje s sredstvi evropske kohezijske politike za programsko obdobje 2007 – 2013 (v nadaljevanju Navodila) opredeljujejo naslednje sklope:

- 1. Prerazporejanje razpoložljivih pravic porabe v okviru razvojne prioritete,*
- 2. Načrtovanje sredstev kohezijske politike v državnem proračunu (pravice porabe, zagotavljanje sredstev, NRP),*
- 3. Finančno načrtovanje in izvajanje operacij (načrtovanje, izplačila iz državnega proračuna, povračila in vračila sredstev v državni proračun).*

Navodila veljajo za vse udeležence, ki so vključeni v izvajanje naslednjih operativnih programov v programskem obdobju 2007-2013:

- Operativni program krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007-2013,
- Operativni program razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013 in
- Operativni program razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007-2013.

Ko govorimo o sredstvih kohezijske politike, moramo razlikovati:

- »sredstva kohezijske politike« so sredstva državnega proračuna za kohezijsko politiko ter sredstva občinskih proračunov, ostalih javnih in zasebnih virov financiranja,
- »sredstva državnega proračuna za kohezijsko politiko« pa so pravice porabe, zagotovljene na postavkah namenskih sredstev EU za kohezijsko politiko in na postavkah slovenske udeležbe za sofinanciranje kohezijske politike, določene v državnem proračunu.

Navodila veljajo za organ upravljanja (v nadaljevanju: OU), posredniška telesa, vsebinsko pristojna ministrstva in druge neposredne proračunske uporabnike (v nadaljevanju: NPU), vključene v izvajanje evropske kohezijske politike v Republiki Sloveniji.

Navodila organa upravljanja za finančno upravljanje stopijo v veljavo z dnem objave na spletni strani in operativno povzemajo vsebine do sedaj izdanih navodil, ki se z dnem objave teh navodil ukinjajo:

- Navodila organa upravljanja za finančno upravljanje izvajanja evropske kohezijske politike (verzija 1.0) v programskem obdobju 2007 – 2013,
- Sprememba navodil organa upravljanja za izvajanje predplačil za sredstva evropske kohezijske politike za programsko obdobje 2007-2013.

Navezujejo se na navodila OU, ki urejajo načrtovanje, spremljanje, poročanje in vrednotenje, na navodila za upravičene stroške, na navodila za izvajanje upravljalnih preverjanj po 13. členu Uredbe 1828/2006/ES. Izvajanje tehnične pomoči je v določenih segmentih specifično in urejeno v ločenih navodilih za izvajanje tehnične pomoči.

Proces zaključevanja finančne perspektive 2007 – 2013 je opredeljen v Navodilih organa upravljanja za zaključevanje operativnih programov za doseganje cilja 1 pri izvajanju kohezijske politike v programskem obdobju 2007-2013.

Pravne podlage:

- Uredba o izvajanju postopkov pri porabi sredstev evropske kohezijske politike v RS v programskem obdobju 2007-2013, z vsemi spremembami
- Uredba Sveta (ES) št. 1083/2006 z dne 11. julija 2006 o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1260/1999, v nadaljevanju Uredba Sveta (ES) št. 1083/2006 z vsemi spremembami
- Uredba Komisije (ES) št. 1828/2006 o pravilih za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu, z vsemi spremembami
- Uredbe (ES) št. 1081/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o Evropskem socialnem skladu in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1784/1999 (UL L št. 210 z dne 31. 7. 2006, str. 12; v nadaljnjem besedilu: Uredba 1081/2006/ES), z vsemi spremembami,
- Uredbe (ES) št. 1080/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o Evropskem skladu za regionalni razvoj in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1783/1999 (UL L št. 210 z dne 31. 7. 2006, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 1080/2006/ES), z vsemi spremembami,
- Uredbe Sveta (ES) št. 1084/2006 z dne 11. julija 2006 o ustanovitvi Kohezijskega sklada in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1164/94 (UL L št. 210 z dne 31. 7. 2006, str. 79; v nadaljnjem besedilu: Uredba 1084/2006/ES),
- Zakon o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo in 110/2011)
- Zakon o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leti 2011 in 2012 (Uradni list RS, št. 96/2010, 4/2011 in 37/2012) oziroma vsakokratni veljavni zakon o izvrševanju proračuna Republike Slovenije (ZIPRS)
- Uredba o dokumentih razvojnega načrtovanja in postopkih za pripravo predloga državnega proračuna (Uradni list RS, št. 54/2010)
- Uredba o dokumentih razvojnega načrtovanja in postopkih za pripravo predloga državnega proračuna in proračunov samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 44/2007, 54/2010)
- Uredba o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/2006 in spremembe 54/2010),
- Uredba o metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju državnih cest (Uradni list RS, št. 124/2007),
- Uredba o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javne železniške infrastrukture (Uradni list RS, št. 6/2008)
- Pravilnik o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 50/2007, 61/2008 in 99/2009) v nadaljevanju PIPRS.
- Metodološki delovni dokumenti 4: Navodilo za uporabo metodologije pri izdelavi analize stroškov in koristi

1. RAZPOLOŽLJIVE PRAVICE PORABE PO OP

Višina sredstev in dinamika porabe sredstev kohezijske politike je v posameznem operativnem programu (v nadaljevanju: OP) opredeljena na nivoju:

- razvojne prioritete,
- sklada in
- po letih.

V posameznem OP je določen:

1. **znesek razpoložljivih pravic porabe sredstev kohezijske politike**, pri čemer znašajo:
 - namenska sredstva - EU del največ 85% sredstev,
 - del, ki predstavlja nacionalne javne virov, pa najmanj 15% sredstev (vključuje sredstva državnega ali občinskega proračuna ali drugih javnih virov);
2. **razporeditev pravic porabe v okviru posamezne razvojne prioritete**:
 - nadaljnja členitev pravic porabe v OP ni podrobneje opredeljena;
3. **predvidena dinamika črpanja sredstev po letih**:
 - na nivoju OP je za vsako leto določen predviden obseg črpanja sredstev – to so razpoložljive pravice porabe za posamezno leto.

1.1. Zagotavljanje spoštovanja pravila N+3 oziroma N+2 (samodejno prenehanje prevzetih obveznosti)

Skladno s 93. členom Uredbe Sveta 1083/2006, Komisija samodejno razveljavi vsak del proračunske obveznosti operativnega programa, ki ni bil uporabljen za plačilo vnaprejšnjega financiranja ali vmesnih plačil ali za katerega ni bil poslan zahtevek za plačilo v skladu s 86. členom Uredbe 1083/2006.

Sredstva, ki so zagotovljena v okviru razpoložljivih pravic porabe posameznega operativnega programa in posameznega sklada za posamezno leto, se lahko porabljajo v letu, na katerega se pravice porabe nanašajo, neporabljen del pa se lahko prenese in porablja še v naslednjih treh oziroma dveh letih. Pri tem se za razpoložljive pravice porabe do vključno leta 2010 upošteva pravilo N+3, kar pomeni, da se neporabljen del lahko prenese in porablja še v naslednjih treh letih. Za razpoložljive pravice porabe od leta 2011 dalje pa se upošteva pravilo N+2, kar pomeni, da se neporabljen del lahko prenese in porablja še v naslednjih dveh letih.

Po tem obdobju se neizkoriščen del razpoložljivih pravic za posamezno leto ne more več koristiti.

Izjemoma se skladno s 94. členom Uredbe Sveta 1083/2006, potem ko Komisija sprejme odločitev o odobritvi velikega projekta ali sheme pomoči, zneski, ki so potencialno predmet samodejnega prenehanja obveznosti, zmanjšajo za letne zneske v zvezi s takšnimi velikimi projekti.

1.2. Prerazporejanje pravic porabe med prednostnimi usmeritvami

Z namenom boljšega upravljanja s finančnimi sredstvi in spremljanja realizacije je bila z nacionalnim dogovorom določena razdelitev razpoložljivih pravic porabe v okviru posamezne razvojne prioritete po prednostnih usmeritvah, v okviru prednostne usmeritve pa tudi po NPU, v kolikor posamezno prednostno usmeritev izvaja več NPU.

O prerazporeditvah razpoložljivih pravic porabe med prednostnimi usmeritvami v okviru iste razvojne prioritete odloča OU sam ali na predlog NPU.

1.2.1. Postopek prerazporeditev razpoložljivih pravic porabe na pobudo NPU

- NPU pripravi predlog prerazporeditve razpoložljivih pravic porabe med prednostnimi usmeritvami v okviru iste razvojne prioritete z obrazložitvijo. Iz predloga mora biti razvidna tudi spremenjena dinamika razpoložljivih pravic porabe po letih tako za prednostno usmeritev, na kateri se sredstva povečujejo, kot za prednostno usmeritev, na kateri se sredstva zmanjšujejo.
- NPU predlog posreduje OU.
- OU o predlogu odloči s sklepom.
- OU sklep o prerazporeditvi razpoložljivih pravic porabe med prednostnimi usmeritvami v okviru iste razvojne prioritete posreduje NPU, MF - SP in PO.
- Sprememba razpoložljivih pravic porabe s spremenjeno dinamiko porabe sredstev po letih se na podlagi sklepa zavede v sistemu ISARR.

1.2.2. Postopek prerazporeditev razpoložljivih pravic porabe na pobudo organa upravljanja

- OU izda sklep o prerazporeditvi razpoložljivih pravic porabe med prednostnimi usmeritvami v okviru iste razvojne prioritete z obrazložitvijo. Iz sklepa mora biti razvidna tudi spremenjena dinamika razpoložljivih pravic porabe po letih tako za prednostno usmeritev, na kateri se sredstva povečujejo, kot za prednostno usmeritev, na kateri se sredstva zmanjšujejo.
- OU sklep posreduje NPU, MF - SP in PO.
- Sprememba razpoložljivih pravic porabe s spremenjeno dinamiko porabe sredstev se na podlagi sklepa zavede v sistemu ISARR.

1.3. Prerazporejanje razpoložljivih pravic porabe v okviru in med razvojnimi prioritetami posameznega OP in med OP

O prerazporeditvah razpoložljivih pravic porabe sredstev KP med razvojnimi prioritetami v okviru posameznega OP odloča Nadzorni odbor za posamezni OP. Z izdajo odločbe spremembo potrdi tudi Evropska komisija.

O prerazporeditvah razpoložljivih pravic porabe sredstev KP med posameznimi OP odloča v okviru spremembe posameznega OP Nadzorni odbor za posamezni OP.

Usklajen predlog za spremembo OP pripravi OU in ga posreduje v potrditev Vladi RS. V skladu s sklepom Vlade RS o spremembi posameznega OP OU pripravi predlog začasne razporeditve sredstev po razvojnih prioritetah, posameznih prednostnih usmeritvah in NPU ter s tem seznanjeni MF - PO, MF – SP in NPU - je, spremembe pa zavede v sistema ISARR in MFERAC.

Začasna razporeditev sredstev KP se do potrditve sprememb OP na Nadzornem odboru za posamezni OP upošteva kot veljavna in je podlaga za izvajanje KP.

Začasna razporeditev sredstev po razvojnih prioritetah, prednostnih usmeritvah in NPU, v okviru posameznega OP, postane dokončna s potrditvijo spremembe posameznega OP s strani Nadzornega odbora za posamezni OP. Po potrditvi sprememb na nadzornem odboru sledi potrditev s strani Evropske komisije z izdajo odločbe.

2. ZAGOTAVLJANJE SREDSTEV V DRŽAVNEM PRORAČUNU

Sredstva državnega proračuna za kohezijsko politiko so pravice porabe, zagotovljene na proračunskih postavkah namenskih sredstev EU za kohezijsko politiko in na postavkah slovenske udeležbe za sofinanciranje kohezijske politike, določene v državnem proračunu.

Namenska sredstva EU za sofinanciranje projektov kohezijske politike se v celoti zalagajo iz državnega proračuna, medtem ko so sredstva slovenske udeležbe lahko zagotovljena in izplačana tudi iz drugih javnih virov (občinskih proračunov ali ostalih javnih virov).

Sredstva za sofinanciranje projektov kohezijske politike so zagotovljena v državnem proračunu na proračunskih postavkah (v nadaljevanju: PP) kot:

- namenska sredstva EU (tip PP 40, 70 in 72) in
- slovenska udeležba (tip PP 41, 71 in 73).

Izjemoma lahko OU odloči, da se kot založena sredstva za sofinanciranje projektov kohezijske politike in sredstva slovenske udeležbe upoštevajo tudi izplačila iz državnega proračuna za projekte oziroma operacije, ki niso bila načrtovana na PP za sofinanciranje projektov kohezijske politike, če so bila izplačana pred potrditvijo operacije in preknjižba izplačanih sredstev na proračunske postavke kohezijske politike ni mogoča.

2.1. Načrtovanje sredstev v državnem proračunu

Sredstva za programe in projekte, ki so sofinancirani iz sredstev kohezijske politike (strukturnih in kohezijskega sklada), se načrtujejo v državnem proračunu na PP NPU-jev in v okviru projektov, ki so uvrščeni v Načrt razvojnih programov (NRP). Sredstva morajo biti v proračunu načrtovana v dogovorjenem razmerju in sicer 85% - namenska sredstva EU (EU del) in 15% - slovenska udeležba (SLO del). Izjemoma je lahko delež načrtovanih sredstev, ki predstavljajo slovensko udeležbo (SLO del) v državnem proračunu, nižji od 15%, v kolikor je razlika do 15% zagotovljena iz občinskih proračunov ali ostalih javnih virov.

Pri načrtovanju odhodkov je potrebno upoštevati, da mora biti vsota EU sredstev v NRP (na obstoječih projektih in evidenčnem projektu) enaka razpoložljivim sredstvom na ravni prednostne usmeritve pri posameznem proračunskem uporabniku za celotno finančno obdobje. Enako velja za sredstva slovenske udeležbe, le da so ta v proračunu lahko nižja od predvidenih pravic porabe po OP, v kolikor so zagotovljena iz občinskih proračunov ali ostalih javnih virov.

V kolikor je za posamezno operacijo potrebno zagotoviti dodatna sredstva (za sofinanciranje neupravičenih stroškov ali stroškov, ki presegajo 15% slovenski delež), se le-ta zagotovijo v okviru integralnih proračunskih postavk.

2.2. Povezano prerazporejanje pravic porabe in zagotavljanje manjkajočih sredstev na proračunskih postavkah državnega proračuna za kohezijsko politiko

Skladno z določili zakona, ki ureja izvrševanje proračuna, morata biti posebni del proračuna (pravice porabe na PP) in načrt razvojnih programov (tretji del proračuna) v tekočem letu

uskklajena. Vsaka sprememba, ki vpliva na načrt financiranja projektov, mora biti usklajena v veljavnem proračunu tekočega leta in sprejetem proračunu prihodnjega leta.

Med letom, v katerem se proračun izvršuje, se manjkajoča sredstva na PP državnega proračuna zagotavljajo z prerazporejanjem pravic porabe ali z razporejanjem pravic porabe na proračunske postavke slovenske udeležbe ali z zagotovitvijo povečanja pravic porabe na PP namenskih sredstev EU, če se s tem zagotavlja povečanje prihodkov proračuna.

Pri prerazporeditvah je potrebno upoštevati tudi navodila za povezano prerazporejanje oziroma je potrebno hkrati z vlogo za prerazporeditev v MFERAC urediti tudi ustrezne spremembe v načrtu financiranja projektov in vlogo posredovati do ustreznega statusa (zadnji status pred MO) – odvisno od namena vloge. Spremembe podatkov o projektih, ki so udeleženi pri prerazporeditvi, pa se ravnajo po postopkih, ki so prikazani v 3. poglavju teh navodil.

Prerazporeditve pravic porabe na PP za kohezijsko politiko se izvajajo:

- v skladu z določili ZIPRS,
- v tekočem letu, v katerem se proračun izvršuje,
- na nivoju proračunske vrstice (PP -K4).

O prerazporeditvah in povečanju pravic porabe na PP kohezijske politike, odloča:

- NPU oziroma predlagatelj finančnega načrta,
- OU,
- Vlada RS.

2.2.1. Prerazporeditev pravic porabe na PP, o katerih odloča NPU

- NPU odloča, v kolikor zakon, ki ureja izvrševanja proračuna, ne določa drugače, o prerazporeditvah pravic porabe med konti v okviru iste PP.

Spremembo zavede in potrdi v sistemu MFERAC.

2.2.2. Prerazporeditev pravic porabe med PP, o katerih odloča OU

OU odloča o prerazporeditvah pravic porabe, v kolikor zakon, ki ureja izvrševanje proračuna, ne določa drugače, med:

- postavkami slovenske udeležbe (tipi PP: 41, 71, 73) in
- postavkami namenskih sredstev EU (tipi PP: 40, 70, 72),

pri čemer med pomeni, da se pravice porabe prerazporejajo samo med postavkami znotraj istega tipa postavk.

Prerazporeditev v okviru istega NPU:

- NPU pripravi vlogo za prerazporeditev pravic porabe v sistemu MFERAC (vloga v statusu POU), iz katere mora biti razvidna podrobna obrazložitev razlogov za prerazporeditev,
- NPU o tem po elektronski pošti obvesti OU, obvestilu pa priloži skeniran, podpisan obrazec vloge za prerazporeditev pravic porabe »MF, obr. št. 2 PPS – predlog za prerazporeditev sredstev« (vloga v statusu POU),
- OU s podpisom na obrazcu Vloga za prerazporeditev pravic porabe s prerazporeditvijo soglašaja,
- OU odločitev potrdi v sistemu MFERAC (vloga v statusu PK) in o tem obvesti NPU.

Prerazporeditev v okviru različnih NPU po predhodnem usklajenem dogovoru:

- Pobudo za prerazporeditev sredstev med proračunskimi postavkami pripravi NPU, ki sredstva potrebuje, in jo s soglasjem NPU, ki sredstva daje, posreduje OU. V sistem MFERAC vnese podatke / pripravi vlogo tisti NPU, ki sredstva daje (vloga v statusu POU). Iz vloge mora biti razvidna podrobna obrazložitev razlogov za prerazporeditev.
- OU s podpisom na obrazcu Vloga za prerazporeditev pravic porabe s prerazporeditvijo soglaša.
- OU odločitev potrdi v sistemu MFERAC (vloga v statusu PK) in o tem pisno obvesti NPU, prejemnika sredstev in tistega, ki sredstva daje.

2.2.3 Prerazporeditev in povečanje pravic porabe na PP, o kateri odloča Vlada RS

Vlada RS odloča o prerazporeditvi pravic porabe, v kolikor zakon, ki ureja izvrševanje proračuna, ne določa drugače,

- na postavke slovenske udeležbe, med njimi in z njih;
- na postavke namenskih sredstev EU in med temi postavkami.

Postopek prerazporejanja pravic porabe je sledeč:

- predlog za prerazporeditev pravic porabe med PP pripravi NPU in ga z obrazložitvijo posreduje OU. NPU pripravi vlogo za prerazporeditev pravic porabe v sistem MFERAC (vloga v statusu POU),
- OU izda k predlogu pisno soglasje, ki ga posreduje NPU in MF- DP,
- OU soglasje potrdi v sistemu MFERAC (vloga v statusu PRP) in o spremembi statusa vloge za prerazporeditev pravic porabe seznaniti MF - DP,
- MF- DP predlog sklepa posreduje v sprejem Vladi RS (vloga v statusu PBV),
- Vlada RS o prerazporeditvi pravic porabe na PP državnega proračuna za kohezijsko politiko odloči s sklepom,
- na podlagi sklepa vlade MF - SP potrdi vlogo za prerazporeditev pravic porabe v sistemu MFERAC (vloga v statusu PK).

Vlada RS odloča o prerazporeditvi pravic porabe na PP v kolikor zakon, ki ureja izvrševanje proračuna, ne določa drugače, če NPU ne porablja sredstev za izvajanje kohezijske politike skladno z načrtovano dinamiko oziroma pri izvajanju ne dosega zastavljenih in dogovorjenih ciljev.

Postopek prerazporejanja pravic porabe je sledeč:

- predlog za prerazporeditev pravic porabe med PP pripravi OU in ga z obrazložitvijo posreduje NPU ter MF- DP,
- NPU lahko na predlagano prerazporeditev poda svoje mnenje,
- OU predlog k prerazporeditvi pravic porabe vnese v sistem MFERAC (vloga v statusu PRP),
- MF - DP predlog prerazporeditve posreduje v sprejem Vladi RS (vloga v statusu PBV),
- Vlada RS o prerazporeditvi pravic porabe na PP državnega proračuna za kohezijsko politiko odloči s sklepom,
- na podlagi sklepa vlade MF - SP potrdi vlogo za prerazporeditev pravic porabe v sistemu MFERAC (vloga v statusu PK).

Vlada RS odloča o zagotovitvi povečanja pravic porabe na namenskih postavkah EU

Postopek povečanja pravic porabe na namenskih postavkah EU je sledeč:

- NPU posreduje predlog za povečanje pravic porabe z obrazložitvijo OU. Iz obrazložitve mora biti razvidna tudi zagotovitev namenskih sredstev slovenske udeležbe ter opredeljen rok za posredovanje zahtevka za povračilo
- OU izda soglasje k povečanju pravic porabe in ga posreduje NPU-ju,
- NPU pripravi gradivo in ga skupaj s soglasjem OU posreduje MF - SP, ta pa v obravnavo Vladi RS,
- Vlada RS o povečanju pravic porabe odloči s sklepom,
- na podlagi sklepa vlade MF - SP potrdi vlogo za povečanje pravic porabe v sistemu MFERAC.

3. OBLIKOVANJE EVIDENČNIH PROJEKTOV, UVRŠČANJE NOVIH PROJEKTOV IN SPREMEMBE PROJEKTOV V VELJAVNEM NAČRTU RAZVOJNIH PROGRAMOV V DRŽAVNEM PRORAČUNU

Sredstva državnega proračuna za projekte (operacije KP) so načrtovana v NRP v okviru evidenčnih projektov in posameznih projektov.

V načrtu razvojnih projektov se v sistemu MFERAC izkazuje:

- ena NRP šifra, ki pripada eni operaciji.
- ena NRP šifra za več kot eno operacijo ali v primeru, če gre za program, skladno z določili uredbe, ki določa enotno metodologijo za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ,

in sicer v neposredni navezavi na šifro skupine projektov, ki je določena v veljavni strukturi programskega proračuna.

Za potrebe načrtovanja, upravljanja in spremljanja sredstev kohezijske politike v državnem proračunu so bili v sistemu MFERAC za vsako prednostno usmeritev določeni podtipi projektov. V okviru posameznega podtipa projekta (prednostne usmeritve) so bili za posamezni NPU oblikovani evidenčni projekti in uvrščeni v NRP.

V okviru vsake prednostne usmeritve in NPU je oblikovan le po en evidenčni projekt. Za projekte v okviru prednostne usmeritve, ki jih izvajata dva ali več NPU, sta oblikovana dva ali več evidenčnih projektov – vsak NPU svoj evidenčni projekt. Ne glede na število NPU-jev, ki so vključeni v izvajanje tehnične pomoči, je v okviru posameznega OP za celotno tehnično pomoč oblikovan le en evidenčni projekt.

Vrednost evidenčnega projekta se zmanjšuje za vrednost na novo uvrščenih projektov v NRP. Za vsak projekt, ki je uvrščen v NRP, mora biti razvidno, iz katerega evidenčnega projekta izhaja (navezava na prednika).

Zneski v načrtu financiranja evidenčnega projekta ter projektov, ki so uvrščeni v NRP, morajo biti v okviru podtipa projekta (prednostne usmeritve) za NPU izkazani kot seštevek vseh sredstev, ki so predvidena z OP za celotno programsko obdobje.

Nove evidenčne projekte lahko oblikujejo le NPU-ji, ki so na novo določeni za izvajanje v okviru posamezne prednostne usmeritve.

3.1. Uvrščanje projektov v NRP

3.1.1. Uvrstitev projektov v NRP ob pripravi proračuna

NPU ob pripravi državnega proračuna ali rebalansa proračuna uvrsti v NRP le tiste projekte iz EP, za katere je bila dokumentacija za neposredno potrditev projekta ali predlog za objavo javnega razpisa za izbor operacij, sofinanciranih iz sredstev KP, že posredovana OU v potrditev. OU projekt uvrsti v načrt razvojnih programov kadar so na evidenčnem projektu zagotovljene pravice porabe za celotno obdobje izvajanja projekta.

3.1.2. Uvrstitev projektov v NRP med letom, ko se proračun izvršuje

Uvrstitev projektov v NRP o katerih odloča OU

V kolikor zakon, ki ureja izvrševanje proračuna, ne določa drugače, o uvrstitvi novih projektov, ki se v NRP uvrščajo iz evidenčnih projektov, odloča OU na predlog NPU, po predhodni uskladitvi načrta financiranja z Ministrstvom za finance. Pri tem ni pomembno ali je bil projekt izbran v okviru instrumenta javni razpis za izbor operacij ali v okviru instrumenta neposredno potrjevanje operacij.

Pri tem je potrebno upoštevati naslednje postopke:

- a) NPU po predhodnem posvetu z OU pripravi predlog za uvrstitev projekta, za katerega vrednost se zmanjša vrednost evidenčnega projekta.
 - NPU predlog z obrazložitvijo in pripadajočo dokumentacijo posreduje OU.
 - V predlogu mora biti obvezno navedeno v katerem statusu je operacija v sistemu ISARR. Potrjena mora biti najmanj do statusa »predlog«. Iz predloga mora biti razvidna tudi šifra, ki jo dobi projekt kot sestavni del NRP v sistemu MFERAC.
 - NPU pripravi v sistemu MFERAC vlogo za nov projekt (namen vloge: »Nov projekt«) s pristojnostjo »OU«. Iz vloge mora biti razviden predviden načrt financiranja projekta, v ustreznem polju (zavihek: Obrazložitev) pa natančno navedeni razlogi za predlagano uvrstitev projekta.
 - Predlog za uvrstitev projekta lahko posreduje le skrbnik prednostne usmeritve pri posameznem NPU (vloga v statusu MBP).
- b) OU predlog za uvrstitev projekta in vlogo v sistemu MFERAC pregleda ter preveri navedbe v gradivu z vsebinskega in finančnega vidika, zlasti pa:
 - naziv projekta
 - vrednost projekta
 - načrt financiranja (dinamiko in strukturo virov) ter
 - navedbo datuma in šifre zadeve iz sklepov o potrditvi tiste dokumentacije, ki je osnova za načrtovanje vrednosti skladno s predpisi, ki urejajo javne finance.
 - Po ugotovitvi skladnosti podatkov OU vlogo v sistemu MFERAC potrdi do statusa MBT in po elektronski pošti zaprosi MF-SI za finančni pregled podatkov. Prošnji priloži tudi sklep/e o potrditvi investicijske dokumentacije, ali vsebinsko enakovredne dokumentacije, ki je podlaga za uvrstitev projekta v NRP.
- c) Če MF-SI ugotovi skladnost načrta financiranja na vlogi s proračunom, potrdi vlogo v MFERAC do statusa MBF, v nasprotnem primeru obvesti OU o pripombah s pozivom k uskladitvi.
- d) Ko je vloga v statusu MBF, OU izda sklep o uvrstitvi projekta v NRP, ki ga posreduje NPU, ter potrdi vlogo do statusa MO z vpisom datuma in oznake sklepa v sistem MFERAC.
- e) Na podlagi sklepa OU se posamezno operacijo v sistemu ISARR prestavi v fazo izvajanja. Če so za to zagotovljeni pogoji - izdelana in obravnavana vsa potrebna investicijska dokumentacija oziroma vsebinsko enakovredna dokumentacija ter sprejet sklep o začetku postopka javnega naročila za izvajalce, objavljen javni razpis ali že sprejet sklep o sofinanciranju projekta, se ob uvrstitvi v NRP tudi v MFERAC projektu lahko določi stanje »v izvajanju« ter na vlogi v polje »začetek izvedbe« označi datum in oznako pripadajočega dokumenta.

Uvrstitev projektov v NRP o katerih odloča vlada (veliki projekti)

Veliki projekt v skladu z ZIPRS je vsak projekt katerega ocenjena vrednost presega 25 mio EUR. O uvrstitvi velikega projekta v NRP lahko odloča vlada na predlog OU, če je projekt podprt z odločbo EU ali drugim ustreznim dokumentom o financiranju oziroma izvajanju projekta.

- a) NPU po predhodnem posvetu z OU pripravi predlog za uvrstitev projekta, ki se izloči iz evidenčnega projekta.
 - NPU predlog z obrazložitvijo in pripadajočo dokumentacijo posreduje OU.
 - V predlogu mora biti obvezno navedeno v katerem statusu je operacija v sistemu ISARR. Operacija mora biti potrjena najmanj do statusa »predlog«. Iz predloga mora biti razvidna tudi šifra, ki jo dobi projekt kot sestavni del NRP v sistemu MFERAC.
 - NPU pripravi v sistemu MFERAC vlogo za nov projekt (namen vloge: »Nov projekt«) s pristojnostjo »OU«. Vlogo izdela za posamezen projekt. Iz vloge mora biti razviden načrt financiranja projekta, v ustreznem polju (zavihek: Obrazložitev) pa natančno navedeni razlogi za predlagano uvrstitev projekta.
 - Predlog za uvrstitev projekta lahko posreduje le skrbnik prednostne usmeritve pri posameznem NPU (vloga v statusu MBP).
- b) OU predlog za uvrstitev projekta in vlogo v sistemu MFERAC pregleda ter preveri navedbe v gradivu z vsebinskega in finančnega vidika, zlasti pa:
 - naziv projekta
 - vrednost projekta
 - načrt financiranja (dinamiko in strukturo virov) ter
 - navedbo datuma in šifre zadeve iz sklepov o potrditvi tiste dokumentacije, ki je osnova za načrtovanje vrednosti skladno s predpisi, ki urejajo javne finance.
 - Po ugotovitvi skladnosti podatkov OU potrdi vlogo v status MBT ter pripravi predlog gradiva za vlado in ga posreduje MF-SI v mnenje. Mnenje MF-SI je obvezna priloga predlogu gradiva za uvrstitev projekta v NRP.
- c) Če MF-SI ugotovi skladnost načrta financiranja na vlogi s proračunom, o tem izda mnenje, ki ga posreduje OU in NPU.
- d) OU predlog gradiva z mnenjem MF-SI v prilogi posreduje na vlado.
- e) Po izdanem sklepu vlade MF-SI v sistemu MFERAC potrdi vlogo do statusa MO in s tem uvrsti projekt v NRP.

3.2. Spremembe projektov v veljavnem NRP

3.2.1 Spremembe projektov v veljavnem NRP, o katerih odloča NPU

O spremembah projektov v NRP (vloga v sistemu MFERAC »Vzdrževanje NRP«), o katerih skladno z določili veljavnega PIPRS odloča NPU, naj NPU obvesti OU po elektronski pošti, v kolikor je v sistemu ISARR potrebna potrditev te spremembe tudi s strani OU (npr. v primeru spremembe odločbe neposredno potrjenih operacij).

3.2.2 Spremembe projektov v veljavnem NRP, o katerih odloča OU

K manjšim spremembam NRP (vloga v sistemu MFERAC »Sprememba NRP«), k spremembi vrednosti projekta za manj kot 20% in k drugim spremembam splošnih podatkov v projektu (npr: stanje, tip in podtip, opis stanja, ime in priimek vodje projekta), OU poda soglasje, po predhodni

uskladitvi spremenjenega načrta financiranja z MF-SI. OU svoje soglasje zavede v sistemu MFERAC. Izdaja sklepa s strani OU ni potrebna.

Pri tem je potrebno upoštevati naslednje postopke:

- a) NPU pripravi predlog za spremembo že uvrščenega projekta v MFERAC in o tem obvesti OU. V skladu s predvideno spremembo uskladi podatke tudi v sistemu ISARR.
- b) NPU pripravi v sistemu MFERAC vlogo za spremembo podatkov veljavnega projekta (namen vloge: »Sprememba NRP«) s predlagano spremembo načrta financiranja projekta. Vlogo za spremembo projektov lahko posreduje le oseba, ki je vnaprej določena za usklajevanje projektov pri posameznem NPU (vloga v statusu MBP). V ustrezno polje (zavihek: Obrazložitev) natančno opiše razloge za predlagane spremembe.
- c) OU po temeljitem pregledu vloge v sistemu MFERAC potrdi do statusa MBT ter po elektronski pošti zaprosi MF-SI za finančni pregled podatkov.
- d) Če MF-SI ugotovi skladnost načrta financiranja na vlogi s proračunom, potrdi vlogo v MFERAC do statusa MBF, v nasprotnem primeru obvesti OU o pripombah s pozivom k uskladitvi.
- e) Ko je vloga v statusu MBF, OU potrdi projekt do statusa MO v sistemu MFERAC.

Večje spremembe NRP so sprememba vrednosti projekta nad 20% glede na izhodiščno vrednost, uvrstitev projekta ali ukinitve veljavnega projekta oziroma vse spremembe ključnih predpostavk projekta, zaradi katerih je potrebna novelacija dokumentacije. Te spremembe se uvrsti v NRP na podlagi dokumentacije, ki vsebuje izhodišča za uvrstitev novega projekta ali za spremembo projekta v takem obsegu.

Tudi o večji spremembi projekta odloča OU po predhodni uskladitvi spremenjenega načrta financiranja z MF-SI.

Pri tem je potrebno upoštevati naslednje postopke:

- a) NPU pripravi predlog za spremembo že uvrščenega projekta v NRP in ga skupaj z obrazložitvijo in pripadajočo oziroma morebitno novelirano dokumentacijo posreduje OU. V skladu s predvideno spremembo uskladi podatke tudi v sistemu ISARR. O spremembi podatkov veljavnega projekta po elektronski pošti obvesti OU. V kolikor je bila dokumentacija dopolnjena oziroma novelirana, NPU posreduje OU tudi sklep/e o potrditvi dokumentov, iz katerih izhajajo te spremembe.
- b) NPU pripravi v sistemu MFERAC vlogo za spremembo podatkov veljavnega projekta (namen vloge: »Sprememba NRP«) s predlagano spremembo načrta financiranja projekta. Vlogo za spremembo projektov lahko posreduje le oseba, ki je vnaprej določena za usklajevanje projektov pri posameznem NPU (vloga v statusu MBP). V ustrezno polje (zavihek: Obrazložitev) natančno opiše razloge za predlagane spremembe.
- c) OU po temeljitem pregledu vloge ter skladnosti podatkov z razpoložljivo dokumentacijo, vlogo v sistemu MFERAC potrdi do statusa MBT ter po elektronski pošti zaprosi MF-SI za finančni pregled podatkov. Prošnji priloži tudi sklep/e, iz katerih izhajajo te spremembe.
- d) Če MF-SI ugotovi skladnost načrta financiranja na vlogi s proračunom, potrdi vlogo v MFERAC do statusa MBF, v nasprotnem primeru obvesti OU o pripombah s pozivom k uskladitvi.
- e) Ko je vloga v statusu MBF, OU izda sklep (razen v primeru spremembe vrednosti projekta nad 20% ob zaključku projekta), ki ga posreduje NPU ter potrdi vlogo do statusa MO z vpisom datuma in oznake sklepa v sistem MFERAC. Na podlagi sklepa OU se posamezna operacija v sistemu ISARR prestavi v fazo izvajanja.

3.3. Usklajevanje posamičnih projektov in evidenčnega projekta z razpoložljivimi pravicami porabe

Sredstva, izkazana na PP kohezijske politike za projekte, ki so že uvrščeni v NRP, in sredstva izkazana na evidenčnem projektu morajo biti vseskozi usklajena z razpoložljivimi pravicami porabe na prednostni usmeritvi in sicer za celotno programsko obdobje 2007 - 2013.

Po zaključku proračunskega leta je potrebno sredstva na PP kohezijske politike na projektih in evidenčnem projektu uskladiti z razpoložljivimi pravicami porabe na prednostni usmeritvi za celotno programsko obdobje.

Uskladitev podatkov izvede NPU v sistemu MFERAC najkasneje v 30-ih dneh po uveljavitvi proračuna oziroma rebalansa proračuna za leto, ki se izvršuje.

Do uskladitve finančnih načrtov projektov in evidenčnega projekta v okviru NRP lahko OU zadrži odločanje o uvrstitvi novih projektov ali spremembah že uvrščenih projektov.

4. FINANČNO NAČRTOVANJE NA RAVNI PROJEKTA/OPERACIJE

Podlaga za načrtovanje in izvajanje operacije je:

- pogodba o sofinanciranju
- pogodba s posameznim izvajalcem po postopku javnega naročila
- odločba o dodelitvi sredstev, ki jo izda OU
- odločba o dodelitvi sredstev, ki jo izda Evropska komisija.

V Uredbi o izvajanju postopkov pri porabi sredstev evropske kohezijske politike v Republiki Sloveniji v programskem obdobju 2007-2013 so med drugimi obveznimi sestavinami pogodbe o sofinanciranju določene tudi sestavine, ki so zlasti s finančnega vidika bistvenega pomena za pripravo finančnega načrta in realizacijo operacije in so lahko sestavni del obrazca ISARR-N03.

Struktura podatkov za načrtovanje na ravni operacije:

- Matični podatki (dolgi in kratki naziv, obdobje izvajanja del, obdobje upravičenosti, datum zaključka spremljanja, maksimalna stopnja avansa, odstotek sofinanciranja EU in odstotek sofinanciranja javnih virov);
- Vloge (končni prejemnik, prijavitelj na javni razpis, izvajalec);
- Navezave (NRP, FEP, DP, prednostna tema, oblika financiranja, ozemeljska razsežnost, koda NACE, gospodarske dejavnosti, teritorialna enota);
- Tabela razvrstitev;
- Opis ciljev, ciljni upravičenci;
- Terminski in finančni načrt za izvajanje (dinamika planiranih sredstev po letih in virih);
- Načrt izvajanja (načrt aktivnosti);
- Finančni načrt po stroških in prihodkih;
- Načrtovanje kazalnikov.

4.1. Finančni načrt po virih financiranja

Upravičeni stroški morajo biti v finančnem načrtu izkazani tudi po virih financiranja. Pri tem ni pomembno, ali se upravičeni stroški všttevajo v osnovo za sofinanciranje skupnosti v celoti ali delno.

Izkazani viri financiranja so naslednji:

Sredstva državnega proračuna

- namenska sredstva EU (EU del – tip PP 40, 70, 72)
- slovenska udeležba (SLO del- tip PP 41, 71,73)
- druga sredstva integralnega proračuna (npr. tip PP 01).

Drugi viri financiranja

- sredstva občinskega (ih) proračuna (ov),
- sredstva pokrajinskih virov,
- sredstva drugih javnih virov financiranja,
- sredstva zasebnih virov financiranja,
- sredstva EIB.

4.2. Finančni načrt operacije po stroških

V finančnem načrtu operacije po stroških je potrebno izkazati:

- celotno vrednost operacije, ne glede na vrsto stroškov in vir financiranja,
- del stroškov, ki predstavlja neupravičene stroške za sofinanciranje in
- del stroškov, ki predstavlja upravičene stroške za sofinanciranje.

Upravičenost stroškov po vrstah in virih financiranja je določena s pogodbo o sofinanciranju ali odločbo o dodelitvi sredstev. V finančnem načrtu se upravičeni stroški izkazujejo v skladu z Navodili OU o upravičenih stroških za sredstva evropske kohezijske politike za programsko obdobje 2007-2013 po skupinah stroškov, grupirani na najvišjem nivoju, lahko pa se zaradi lažjega spremljanja izkazujejo tudi na nižjih nivojih.

V matičnih podatkih operacije je potrebno opredeliti in izkazati podatke za spremljanje **državnih pomoči**. V kolikor operacijo, ki je predmet državne pomoči, izvaja en upravičenec, po eni shemi in eni stopnji intenzivnosti, se v matičnih podatkih operacije navede odstotek intenzivnosti, kot je opredeljen v pogodbi o sofinanciranju. V kolikor se operacija, ki je predmet državnih pomoči, izvaja po več shemah državne pomoči ali več stopnjah intenzivnosti ali operacijo izvaja več upravičencev (v primeru programa, ki ga izvaja upravičenec, ali v primeru, ko operacijo izvaja več partnerjev v obliki konzorcija), se v matičnih podatkih operacije navede uravnotežena stopnja intenzivnosti. Načrtovana uravnotežena stopnja intenzivnosti, ki se izračuna kot ponderirano povprečje stopenj intenzivnosti predstavlja ciljno vrednost stopnje intenzivnosti. V primerih, ko je pri realizaciji ponderirano povprečje preseženo, mora PT zadnjemu ZzP-ju na operaciji priložiti dopis, iz katerega je razvidno:

- da stopnje intenzivnosti po posameznih aktivnostih niso presežene,
- da niso preseženi celotni upravičeni stroški po pogodbi o sofinanciranju ter
- da niso presežene vrednosti posamezne aktivnosti/dejavnosti znotraj državne pomoči.

V primerih projektov, ki ustvarjajo neto prihodke je potrebno v matičnih podatkih operacije opredeliti in izkazati **ocenjene stroške finančne vrzeli**, ki zmanjšujejo upravičene stroške. Izračun finančne vrzeli je sestavni del vloge za operacijo in izhaja iz analize stroškov in koristi (CBA).

V primerih, ko upravičenec na operaciji ni upravičenec do državnih pomoči, končni prejemnik sredstev v okviru iste operacije pa je vključen v shemo državnih pomoči, spremljanje državnih pomoči v sistemu ISARR ni potrebno. Tekom operacije skladnost izvajanja s shemo državnih pomoči in spremljanje državnih pomoči zagotavlja upravičenec na operaciji.

5. IZVAJANJE NA RAVNI OPERACIJE

5.1 Upoštevanje načela dobrega finančnega poslovanja

Sredstva kohezijske politike morajo biti uporabljena v skladu z načeli dobrega finančnega poslovanja, in sicer z načeli gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti. Spoštovanje navedenih načel je zavezujoče za črpanje sredstev v okviru kohezijskega sklada in strukturnih skladov.

5.1.1. Implementacija 55. člena Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006

Operacija, ki ustvarja prihodek, v skladu s 55. členom Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006, je vsaka operacija, ki vključuje naložbo v infrastrukturo, za katere uporabo se plačujejo *pristojbine, ki jih neposredno krijejo uporabniki*, ali vsaka operacija, ki vključuje prodajo ali oddajo zemlje ali zgradb, ali kakršne koli druge storitve proti plačilu.

Spremljanje prihodkov oziroma obravnava prihodkov je potrebna le za operacije, ki se financirajo s strani ESRR in KS:

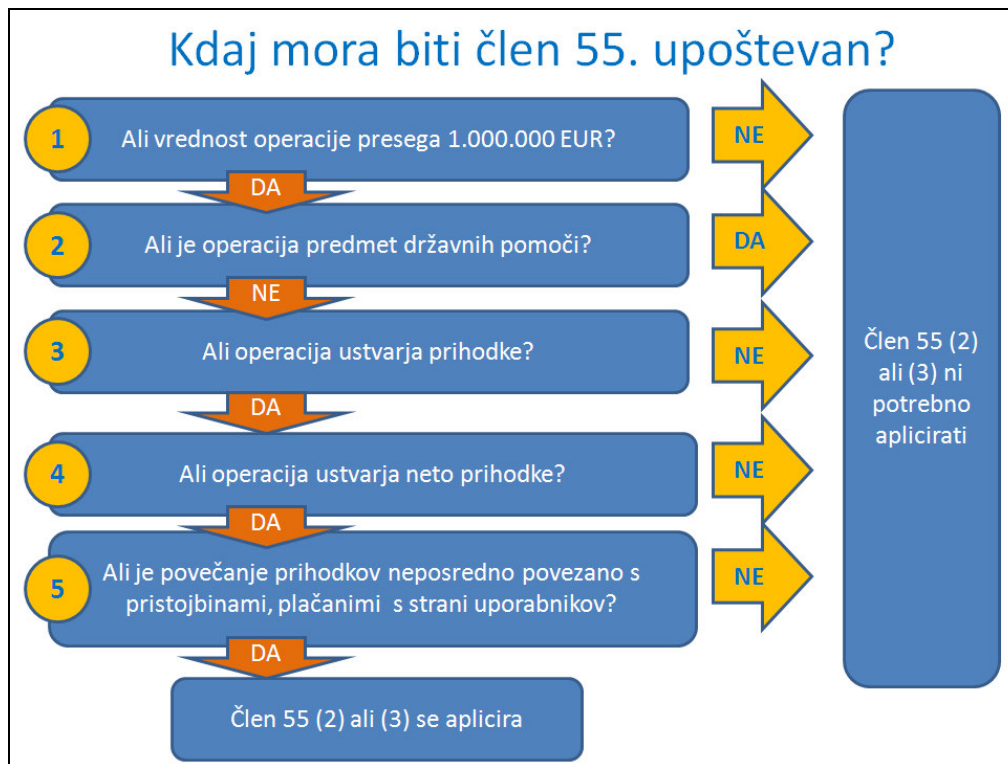
- ki niso predmet državnih pomoči,
- katerih skupna vrednost operacije je enaka oziroma presega 1 mio EUR.

Za operacije Evropskega socialnega sklada, ki se dopolnilno financirajo iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, pri katerih del operacije, ki se sofinancira iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, presega 1 mio EUR, je potrebno prihodke spremljati v skladu z 55. členom Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006. Obdobje spremljanja za te operacije je opredeljeno v pogodbi o sofinanciranju.

V skladu s členom 55(2) so za določitev zneska sofinanciranja relevantni neto prihodki, ki se določijo kot razlika med prihodki in stroški ustvarjenimi tekom izvajanja projekta in v obdobju spremljanja na projektu.

Operacija, ki ne izkazuje pozitivnih neto prihodkov se ne obravnava kot operacija, ki ustvarja prihodke v skladu z 55. členom Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006, in ji s tega naslova pripada finančna vrzel v višini 100%. V nadaljevanju izvajanja tovrstne operacije prihodkov ni potrebno spremljati, razen če se na operaciji pojavijo spremembe, ki so opredeljene v nadaljevanju pod točko 1.

V primeru, da tekom izvajanja operacije vrednost operacije doseže oziroma preseže 1 mio EUR, mora upravičenec upoštevati vsa pravila, ki so določena za obravnavo prihodkov na operaciji.

Prihodke na operacijah se obravnava na dva različna načina:

1. ko je prihodke na operaciji mogoče objektivno oceniti vnaprej,
2. ko prihodkov na operaciji ni mogoče objektivno oceniti vnaprej.

1. V primerih, ko je prihodke na operaciji mogoče objektivno oceniti vnaprej, le te uporabimo v izračunu finančne vrzeli, na podlagi katere se določi stopnja finančne vrzeli projekta in se določi raven pomoči Skupnosti. Izračun finančne vrzeli, izdelan skladno z delovnim dokumentom 4: Navodilo za uporabo metodologije pri izdelavi analize stroškov in koristi, je sestavni del vloge za potrditev operacije.

Prihodke in njihove odklone od načrtovanih vrednosti ob potrditvi operacije je potrebno tekom izvajanja, ob zaključku operacije in v obdobju spremljanja operacije, spremljati.

Pri operacijah, ki ustvarjajo prihodke, veljajo naslednja pravila:

Tekom izvajanja operacije in v obdobju spremljanja operacije se lahko pojavijo določene spremembe na operaciji, ki lahko vplivajo na izračunano finančno vrzel. Te spremembe lahko razporedimo v štiri skupine:

- pojavi se nova oblika prihodka oziroma prihodek, ki še ni bil vključen v izračun finančne vrzeli že ob načrtovanju operacije,
- spremeni se tarifna politika,
- ugotovi se napačno prikazovanje podatkov v izračunih finančne vrzeli v obdobju načrtovanja operacije,
- spremenijo se ključne predpostavke iz investicijskega programa (na primer sprememba tehnologije, časovnega načrta izvedbe, virov financiranja, sprememb na trgu kakor tudi demografske, socialne, okoljske ali druge spremembe) v takem

obsegu, da se bodo znatno spremenili pričakovani stroški ali koristi investicije v njeni ekonomski dobi, zlasti pa, če bodo odmiki investicijskih stroškov večji od 20 odstotkov ocenjene vrednosti operacije¹.

Navedene štiri skupine sprememb vodijo v ponoven izračun finančne vrzeli na operaciji.

Upravičenec v naslednjem koraku izvede primerjavo prvotno izračunane finančne vrzeli in novo izračunane finančne vrzeli. V primeru, da se vrednosti med seboj razlikujeta za enako ali več kot 10% je upravičenec o tem dolžan obvestiti PT. Ob upoštevanju nove stopnje finančne vrzeli PT izvede ustrezne korekcije. PT o svoji odločitvi obvesti tudi OU in poskrbi za uskladitev podatkov v sistemu ISARR.

Izračun finančne vrzeli je potrebno preveriti tudi ob zaključku operacije in v primeru ugotovitve pojava katere od navedenih štirih skupin sprememb ponovno izračunati finančno vrzel. To je potrebno izvesti najkasneje ob pripravi in potrditvi Poročila o zaključku operacije.

2. V primerih, ko prihodkov na operaciji ni mogoče objektivno oceniti vnaprej, se prihodke ustvarjene v petih letih od zaključka projekta oziroma najkasneje 3 leta po zaključku operativnega programa, odšteje od izdatkov. Za višino realiziranih neto prihodkov je potrebno zmanjšati obseg upravičenih izdatkov, ki so predmet sofinanciranja. Znižanje obsega sofinanciranja za ugotovljene prihodke v 5 letih po zaključku operacije oziroma najkasneje 3 leta po zaključku operativnega programa izvede PO na predlog PT (v primeru, ko je upravičenec NPU predlog poda OU), oziroma najkasneje pa ob zaključku operativnega programa.

Upravičenec, tekom izvajanja operacije, ob pripravi zahtevka za izplačilo, navede morebitne prihodke, nastale v času poročanja. Znesek neto prihodkov se evidentira na ZzI, za ta znesek pa se zmanjša znesek zahtevanega izplačila na ZzI. Ustvarjeni neto prihodki se odbijejo, upoštevajoč razmerje med upravičenimi in neupravičenimi izdatki.

V obdobju spremljanja operacije upravičenec poroča PT o nastalih neto prihodkih na projektu in pripravi negativni ZZI v višini prijavljenih neto prihodkov. Upravičenec za preveč izplačana sredstva izvede vračilo. PT pripravi negativni ZZP in ga posreduje PO.

Prihodki na teh operacijah se morajo odšteti od obsega celotnih certificiranih izdatkov najkasneje do oddaje končnega poročila o zaključku operativnega programa v skladu s 55. členom splošne uredbe 1083/2006.

V primeru neposrednih potrditev operacij morebitno korekcijo, na predlog upravičenca ob soglasju PT, izvede OU.

¹ 6. Člen Uredbe o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Ur. l. 60/06, 54/10)

5.2. Upoštevanje državnih pomoči na operaciji

Preverjanje finančne ustreznosti sofinanciranja operacije z vidika državnih pomoči je potrebno izvesti že pred potrditvijo operacije. Finančno spremljanje **izvajanja državnih pomoči** na nivoju operacije mora biti zagotovljeno v vsaki fazi izvajanja toka plačil na ravni operacije. To pomeni, da je potrebno v primerih operacij, ki so predmet državnih pomoči, finančno spremljanje v času izvajanja operacije na ravni zahtevka za izplačilo oziroma zahtevka za povračilo ter ob zaključku finančnega izvajanja operacije.

Finančno spremljanje državnih pomoči na ravni operacije je namenjeno:

- zagotavljanju pravilnosti izvajanja državnih pomoči v skladu z opredelitvami finančne konstrukcije posamezne ravni pogodbe za posamezno operacijo,
- zagotavljanju pravilnosti izplačanih zneskov v skladu s shemo državnih pomoči in po posameznih intenzivnostih,
- poročanju o učinkovitosti dodeljenih državnih pomoči na ravni operacije.

V primerih, ko program izvaja več partnerjev, v okviru programa, ki ga izvaja upravičenec ali v obliki konzorcijskih pogodb, kjer eno operacijo izvaja več partnerjev, se spremlja izvajanje državnih pomoči na nivoju posameznega partnerja kot upravičenca do državne pomoči.

5.3 Spremembe pogodbenih določil

Upravičenec mora vsako predvideno:

- finančno,
- vsebinsko ali
- časovno

spremembo operacije, ki pomeni spremembo pogodbenih določil, predhodno obrazložiti in utemeljiti. Upravičenec mora vlogo za podaljšanje v pogodbi o sofinanciranju določenega roka (npr. konec obdobja upravičenosti), posredniškemu telesu posredovati pred iztekom omenjenega roka določenega v pogodbi o sofinanciranju.

Na podlagi obrazložitve in utemeljitve finančne, vsebinske ali časovne spremembe operacije lahko PT odloči o sklenitvi aneksa k pogodbi o sofinanciranju operacije.

Aneks k pogodbi o sofinanciranju se sklepa zaradi:

- spremembe višine dodeljenih sredstev kohezijske politike v primerih neposredne potrditve operacije,
- spremembe začetka in zaključka izvedbe del in obdobja upravičenosti izdatkov (v primeru podaljšanja roka za dokončanje operacije),
- spremembe finančnega načrta, če ne vpliva na višino sofinanciranja,
- ostalih razlogov, na podlagi pogodbenih določil, če s tem soglaša OU, kadar je potrebno.

Po preteku roka za dokončanje izvedbe del na operaciji se morebitni povečani upravičeni stroški ne vštjeajo v osnovo za izračun prispevka skupnosti.

Aneks k pogodbi o sofinanciranju zaradi spremembe (podaljšanja) obdobja upravičenosti izdatkov se lahko sklepa le v roku, ki je določen kot obdobje upravičenosti izdatkov pri upravičencu oziroma v skladu z določili pogodbe o sofinanciranju.

Aneks k pogodbi o sofinanciranju operacije se ne sklepa zaradi predvidene nižje finančne realizacije operacije kot je bila načrtovana.

V primerih, ko je finančna realizacija nižja od načrtovane mora pred pripravo zadnjega ZzI posredniško telo:

- opraviti ponoven izračun višine dodeljenih sredstev in postopati v skladu s 5.1 poglavjem teh navodil,
- neporabljena sredstva kohezijske politike (v sistemu MFERAC) prenesti na EP,
- spremembo zavesti v sistem ISARR.

Pri izračunu višine dodeljenih sredstev kohezijske politike se upošteva delež prispevka skupnosti v celotnih upravičenih javnih izdatkih, kot izhaja oziroma je določen (načrtovan) s pogodbo o sofinanciranju.

V primeru, ko je upravičenec v vlogi NPU in je odločba vsebinsko enakovreden dokument pogodbi o sofinanciranju, je postopek za spremembo operacije opredeljen v Navodilih organa upravljanja za načrtovanje, spremljanje, poročanje in vrednotenje izvajanja kohezijske politike v programskem obdobju 2007 – 2013.

6. UREDITEV IZVAJANJA PREDPLAČIL IZ DRŽAVNEGA PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE

Predplačilo je namenjeno pokrivanju izdatkov, ki so nastali pri upravičencu v okviru izvajanja operacije in so utemeljeni s prejetimi računi ali računovodskimi listinami z enako dokazno vrednostjo. Nenamenska raba prejetega predplačila (npr. sklepanje depozitnih poslov pri komercialni banki za prejeto predplačilo...) ni dovoljena.

Predplačila iz naslova sredstev kohezijske politike so skladno z zakonom, ki ureja izvrševanje proračuna, dovoljena:

1. na podlagi neposredne uporabe predpisov EU za operacije, ki se izvajajo po shemah državnih pomoči,
2. na podlagi določila ZIPRS za operacije, ki jih izvajajo osebe javnega ali zasebnega prava, ki so ustanovljene in delujejo kot društvo, zasebni ali javni zavod, zbornica, ki izvaja javna pooblastila po zakonu, ki ureja socialno varstvo ali ustanova oziroma v skladu z določili vsakokratnega veljavnega ZIPRS.

ad 1) V 78.(2) in 82. členu Uredbe št. 1083/2006/ES je določeno, da so predplačila dovoljena v primeru operacij, ki se izvajajo po shemah državnih pomoči. V Uredbi o izvajanju postopkov pri porabi sredstev evropske kohezijske politike v Republiki Sloveniji v programskem obdobju 2007 – 2013 pa je določeno, da so predplačila dovoljena do višine 30% upravičenih javnih izdatkov v primeru operacij, ki se izvajajo po shemah državnih pomoči.

V kolikor se operacija izvaja po shemah državnih pomoči, mora biti v pogodbi o sofinanciranju opredeljen način zavarovanja predplačila. Instrument finančnega zavarovanja za vrnitev predplačila s strani upravičenca mora upravičenec predložiti ob podpisu pogodbe o sofinanciranju, najkasneje pa ob prvi predložitvi zahtevka za izplačilo predplačila (ZzIP) iz državnega proračuna. Brez predhodno predloženega primernega finančnega zavarovanja neposredni proračunski uporabnik predplačila ne sme izvršiti.

V primeru, ko se operacija izvaja po shemah državnih pomoči (Uredba št. 1083/2006/ES, člen 78(2)), se na osnovi izvršenega zahtevka za izplačilo predplačila (ZzIP) in izplačila predplačila upravičencu takoj pripravi zahtevek za povračilo sredstev v državni proračun (ZzP).

Najpozneje tri leta po letu certificiranja zahtevka za povračilo prejetega predplačila s strani EK ali 31. decembra 2015, kar je prej, mora biti celotna vrednost predplačila pokrita z nastalimi izdatki, v nasprotnem primeru, se obseg upravičenih javnih izdatkov v okviru naslednjega zahtevka za povračilo ustrezno popravi.

ad 2) Za namenska sredstva EU in sredstva slovenske udeležbe, na podlagi določila ZIPRS, so dovoljena predplačila do višine 20% vrednosti predvidenih izplačil teh sredstev v skladu z določili vsakokratnega veljavnega ZIPRS.

Za predplačila, katerih znesek presega 100.000 EUR, mora NPU pred podpisom pogodbe o sofinanciranju, v kateri je dogovorjeno predplačilo, pridobiti soglasje ministra, pristojnega za finance.

Za izplačilo tovrstnega predplačila iz državnega proračuna neposredni proračunski uporabnik pripravi zahtevek za izplačilo predplačila (ZzIA).

Ne glede na vrsto predplačil se odstotek predplačil določi na ravni instrumenta za izbor operacij ter v pogodbi o sofinanciranju oziroma v odločbi o dodelitvi sredstev. V pogodbi o sofinanciranju mora biti dogovorjen tudi način poračunavanja predplačila.

Za pridobitev predplačila mora upravičenec izkazovati pozitivno poslovanje v preteklem letu, imeti poravnane davčne obveznosti in biti v preteklih treh mesecih solventen.

Izvajanje predplačil spremlja neposredni proračunski uporabnik v vlogi posredniškega telesa, pristojnega za izvedbo instrumenta, v okviru katerega je omogočeno izvajanje predplačil.

6.1. Izvajanje predplačil za že sklenjene pogodbe o sofinanciranju

Do predplačil so upravičeni tudi upravičenci, ki že imajo sklenjene pogodbe o sofinanciranju oziroma jih bodo sklenili po uveljavitvi predplačil v predpisih, ki urejajo izvrševanje proračuna Republike Slovenije, če v javnem razpisu za izbor operacij ni bil določen način izplačila in ob pogojih:

- da gre za operacijo z večletno dinamiko izvajanja, ki je razvidna iz finančnega načrta na ravni operacije,
- da so podatki iz operacije oziroma projekta vneseni v informacijski sistem ISARR v skladu z Navodili OU za spremljanje OP z informacijskim sistemom ISARR,
- da je k pogodbi o sofinanciranju med upravičencem in posredniškim telesom ali agentom sklenjen dodatek (aneks) o sofinanciranju, v katerem je opredeljeno predplačilo.

V primeru predplačil za že sklenjene pogodbe mora neposredni proračunski uporabnik v vlogi posredniškega telesa pred začetkom uveljavljanja predplačil iz državnega proračuna obvestiti OU:

- o instrumentu, v okviru katerega se bodo izvajala predplačila,
- o finančnih učinkih izvajanja predplačil v okviru opredeljenega instrumenta (javnega razpisa za izbor operacij ali neposredne potrditve operacije),
- o načinu izvajanja predplačil,
- da so podatki iz operacije oziroma projekta vneseni v informacijski sistem ISARR v skladu z Navodili OU za spremljanje OP z informacijskim sistemom ISARR,
- o načinu spremljanja izvajanja predplačil, ki mora biti urejen v dodatku k pogodbi o sofinanciranju oziroma k odločbi o dodelitvi sredstev.

Predplačila je mogoče izvajati kot:

1) predplačilo, izplačano v enkratnem znesku s sprotnim poračunavanjem

- višina predplačila se določi v odstotku upravičenih javnih izdatkov, kot so opredeljeni v pogodbi o sofinanciranju,
- upravičenec lahko uveljavlja predplačilo po podpisu pogodbe o sofinanciranju s posredovanjem zahtevka za izplačilo predplačila,
- ob predložitvi zahtevkov za izplačilo, ki so pokriti z dokazili o dejansko nastalih izdatkih, se predplačilo poračunava. Zahtevek za izplačilo se izplača upravičencu v višini upravičenih javnih izdatkov, zmanjšan za poračunan del predplačila.
- pred zaključkom financiranja operacije mora biti izplačano predplačilo v celoti poračunano.

2) Predplačilo, izplačano v dveh ali več zneskih s sprotnim poračunavanjem

Tovrstno predplačilo se lahko izplačuje upravičencu, če dela na operaciji potekajo po fazah, kar je opredeljeno s pogodbo o sofinanciranju, predvidena dinamika izplačil po fazah pa je razvidna iz načrta financiranja operacije.

- celotna višina predplačila se določi s pogodbo o sofinanciranju, v odstotku upravičenih javnih izdatkov, kot so opredeljeni v pogodbi o sofinanciranju,
- višina predplačila za posamezno fazo se vedno računa v enakem odstotku od višine upravičenih javnih izdatkov za posamezno fazo, predvidenih z dinamiko izplačil v načrtu financiranja operacije oziroma od preostalega dela še neizplačanih upravičenih javnih izdatkov,
- vsota predplačil po posameznih fazah ne sme presežati celotne višine predplačila za posamezno operacijo, kot je to določeno s pogodbo o sofinanciranju,
- upravičenec lahko uveljavlja predplačilo, ki se nanaša na prvo fazo izplačil, ob podpisu pogodbe, vsak naslednji znesek predplačila pa v okviru zahtevka za izplačilo ob pogoju, da so zagotovljena in predložena dokazila o nastalih izdatkih najmanj do višine predhodno izplačanega zneska predplačila,
- upravičencu se iz proračuna izplača zahtevek za izplačilo v višini upravičenih javnih izdatkov, zmanjšan za predhodno izplačan znesek predplačila. V istem zahtevku za izplačilo upravičenec lahko uveljavlja tudi predplačilo za izvedbo naslednje faze.
- zadnji zahtevek za izplačilo ne sme biti manjši od višine izplačanega predplačila po predhodnem zahtevku za izplačilo,
- pred zaključkom financiranja operacije mora biti izplačano predplačilo v celoti poračunano.

3) predplačilo, izplačano v enkratnem znesku s poračunavanjem ob zaključevanju operacije

- višina predplačila se določi v odstotku upravičenih javnih izdatkov, kot so opredeljeni v pogodbi o sofinanciranju,
- upravičenec lahko uveljavlja predplačilo po podpisu pogodbe o sofinanciranju s posredovanjem zahtevka za izplačilo predplačila,
- predplačilo se ne poračunava sproti temveč samo s predzadnjim in zadnjim ZzI-jem,
- upravičenec je dolžan zadnja dva ZzI predložiti v najmanj skupni višini izplačanega predplačila,
- zadnji ZzI se izplača upravičencu v višini upravičenih javnih izdatkov, zmanjšanih za znesek celotnega predplačila,
- pred zaključkom financiranja operacije mora biti izplačano predplačilo v celoti poračunano.

6.2. Posebnosti predplačil v primerih, ko operacijo izvaja več partnerjev v skladu s shemo državnih pomoči

V kolikor operacijo izvaja več partnerjev v okviru programa, ki ga izvaja upravičenec, ali v obliki konzorcija in se operacija izvaja po shemah državne pomoči, lahko skladno s pogodbo o sofinanciranju uveljavlja predplačilo upravičenec po posameznih partnerjih, ki so upravičeni do državne pomoči, v kolikor le-ti zagotovijo primeren instrument finančnega zavarovanja predplačil.

Predplačilo lahko v tem primeru uveljavlja ali posamezen partner ali vsi partnerji. Upravičenost posameznega partnerja do naslednjega predplačila ni neposredno odvisna od poročuna predplačil ostalih partnerjev.

6.3. Finančna zavarovanja

Za zavarovanje predplačil v primeru operacij, ki so predmet državnih pomoči, se kot primerno finančno zavarovanje šteje:

- bančna garancija,
- kavcijsko zavarovanje pri zavarovalnicah,
- zastava obveznic Republike Slovenije,
- ostali primerljivi instrumenti finančnega zavarovanja, kot so:
 - domicilirana menica za zavarovanje predplačila, katerega višina ne presega 60.000 EUR,
 - hipoteka,
 - zemljiški dolg.

Instrument finančnega zavarovanja za vrnitev predplačila mora biti izdan v višini 110 odstotkov predplačila, razen v primeru domicilirane menice, kjer ni predvidena višina zavarovanja. Zavarovanje mora veljati do pokritja celotnega obsega predplačila z dokazili o nastalih upravičenih javnih izdatkih. Stroške zavarovanja predplačil nosi upravičenec, ki je prejemnik predplačila.

Originalni izvod bančne garancije ali drugega ustreznega instrumenta finančnega zavarovanja mora upravičenec predložiti NPU v vlogi posredniškega telesa, ki je odgovoren za spremljanje ročnosti in hrambo instrumenta finančnega zavarovanja.

Posredniško telo, ki je zadolženo za spremljanje in hrambo instrumentov za zavarovanje predplačil, unovči zavarovanje v primeru, da do roka, opredeljenega s pogodbo o sofinanciranju ali odločitvijo o dodelitvi sredstev, upravičenec ne zagotovi vseh dokazil za poročun predplačila.

7. IZPLAČILA IZ DRŽAVNEGA PRORAČUNA

Sredstva kohezijske politike - EU del (85%) se v celoti zalagajo iz državnega proračuna, del sredstev, ki predstavlja nacionalno udeležbo (nacionalna sredstva 15%) pa se izplačujejo iz državnega proračuna, občinskih proračunov ali drugih javnih virov. Upravičencem se izplačujejo sredstva iz državnega proračuna iz finančnih načrtov NPU, na podlagi zahtevka za izplačilo (v nadaljevanju ZzI). Priprava ZzI poteka v sistemu ISARR.

7.1. Priprava zahtevka za izplačilo – ZzI

ZzI je standardiziran obrazec, ki se kreira v sistemu ISARR in je podlaga za pripravo podatkov za odredbe za izplačila iz državnega proračuna v sistemu MFERAC. Pri določitvi zneska na odredbi za izplačilo, ki se izračuna v sistemu ISARR, se uporablja način zaokroževanja zneskov z rezanjem od tretjega decimalnega mesta naprej (zaokroževanje navzdol), s čimer se zagotovi, da prispevek Skupnosti nikoli ne preseže 85 odstotkov upravičenih izdatkov.

ZzI se kreira v sistemu ISARR v Procesu izvajanja na podlagi vnosa podatkov iz računov oziroma knjigovodskih listin enakovredne narave – vnos listine – in vnosa Poročila o izvajanju operacije. Podatki iz računov oziroma knjigovodskih listin se vnašajo skozi Proces izvajanja.

Posredni stroški, izračunani na podlagi stopnje pavšala neposrednih stroškov, se v sistem vnašajo na podlagi izpeljane knjigovodske listine². Osnova za izračun pavšala, ki mora biti razvidna iz izpeljane knjigovodske listine predstavlja seštevek vseh, na posamezen ZzI vključenih, neposrednih stroškov, ki v skladu s pogodbo o sofinanciranju predstavljajo osnovo za izračun obsega posrednih stroškov. Le ta se izračuna iz osnove za izračun pavšala in potrjene stopnje pavšala, ki je določena v okviru posameznega instrumenta. Izračunana vrednost pavšala predstavlja obseg posrednih stroškov, ki se na podlagi te izvedene knjigovodske listine vključijo na tekoči ZzI.

Ob pripravi zadnjega ZzI se preveri obseg posrednih stroškov, izračunanih na podlagi stopnje pavšala neposrednih stroškov, na nivoju celotne operacije tako, da ne presega potrjene stopnje pavšala, ki je določena v okviru posameznega instrumenta oziroma se zagotovi, da stopnja pavšala na realizirane neposredne stroške, ki so bili osnova za izračun pavšala, ni presežena.

V primeru, da so na operaciji odkrite nepravilnosti pri neposrednih stroških projekta, bi temu morale slediti sorazmerno zmanjšanje posrednih stroškov, obračunanih na podlagi stopnje pavšala neposrednih stroškov, oziroma mora biti zagotovljeno, da stopnja pavšala na realizirane neposredne stroške, ki so bili osnova za izračun pavšala, ni presežena.

Podatki iz računov oziroma knjigovodskih listin se lahko v sistem ISARR tudi uvozijo kot agregirani podatki iz standardiziranega Excelovega dokumenta za uvoz in prijavo listin (Excel dokument za uvoz in prijavo listin).

Na podlagi vnesenih podatkov iz računov oziroma knjigovodskih listin ali na podlagi agregiranih podatkov iz standardiziranega excelovega dokumenta za uvoz in prijavo listin ter na podlagi vnosa posameznega poročila o izvajanju operacije (ZzI) se v sistemu ISARR oblikuje:

² Izpeljana knjigovodska listina je knjigovodska listina, sestavljena v knjigovodstvu oziroma računalniškem središču, ki obravnava knjigovodske podatke, in sicer na podlagi knjigovodskih podatkov iz izvirmih knjigovodskih listin (Vir: SRS 21).

- Vsebinsko poročilo o izvajanju operacije,
 - Finančno poročilo o izvajanju operacije,
 - Zbirni obrazec (oz. zbirni zahtevek za konzorcij),
- ki so obvezne priloge k ZzI.

V nadaljevanju so navedeni podatki, ki jih je v sistemu ISARR potrebno zagotoviti pred ali ob pripravi **ZzI**:

- zaporedno številko,
- obdobje poročanja,
- podatke o operaciji (številka in naziv operacije),
- podatke o projektu (številka in naziv projekta),
- podatke o upravičencu (naziv upravičenca, davčna številka, matična številka, številka transakcijskega računa, ime in priimek odgovorne osebe),
- šifro v NRP,
- številko in datum pogodbe,
- številko FEP (neobvezen podatek),
- celotne upravičene stroške, izkazane na tem zahtevku, po posameznih vrstah stroškov (v skladu s pogodbo o sofinanciranju ali sporazumom),
- celotne upravičene stroške, izkazane na tem zahtevku, po virih financiranja (sredstva državnega proračuna po posameznih virih in drugi viri financiranja – skupno),
- celotne stroške, izkazane na tem zahtevku, ki so uvrščeni v zbirni obrazec (na nivoju dokazil),
- izplačila iz proračuna RS, ločeno za upravičene in morebitne neupravičene stroške, ter po virih sredstev z opredelitvijo PP, iz katere se ZzI plačuje (lahko tudi po kontih),
- izjavo upravičenca o pravilnosti podatkov in skladnosti le-teh s pogodbenimi določili.

Upravičenec ZzI posreduje PT – skrbniku pogodbe o sofinanciranju. Obvezne priloge ZzI so:

- Vsebinsko poročilo o izvajanju operacije,
- Finančno poročilo o izvajanju operacije,
- Zbirni obrazec,
- fotokopije računov oziroma knjigovodskih listin enakovredne narave in dokazil o plačilu (dokazilo, da je izdatek nastal, skladno z navodili o upravičenih stroških, navodili OU o upravljalnih preverjanjih in navodili PT).

Izjemoma lahko upravičenci posredujejo posredniškemu telesu dokazila o plačilu naknadno, vendar le v primerih investicijskih transferov občinam in posrednim proračunskim uporabnikom, kot to določa zakon, ki ureja izvrševanje proračuna. Rok za naknadno predložitev dokazil o plačilu mora biti določen v pogodbi o sofinanciranju in ne sme biti daljši od petih delovnih dni po nakazilu sredstev iz državnega proračuna.

Upravičenec posreduje ZzI hkrati z vsemi obveznimi prilogami PT – skrbniku pogodbe v rokih in na način, kot je to opredeljeno s pogodbo o sofinanciranju.

V primerih konzorcija mora vodilni konzorcijski partner predložiti zbirni ZzI za (z vsemi naštetimi obveznimi prilogami), lahko pa tudi ZzI posameznih partnerjev, če je tako predvideno v okviru instrumenta.

Enako velja v primerih programa, ki ga izvaja upravičenec, ko mora upravičenec predložiti vse posamične ZzI-je posameznih partnerjev, ki izvajajo del programa (operacije) in zbirni zahtevek za program (operacijo).

Če upravičenec nima neposrednega dostopa za vnos podatkov iz računov oziroma knjigovodskih listin enakovredne narave v sistem ISARR (Proces izvajanja), vnese tovrstne podatke v standardizirano Excelovo tabelo, ki je osnova za uvoz in prijavo listin v sistemu ISARR. V takem primeru upravičenec pripravi ZzI izven sistema ISARR. Podatke posreduje z vsemi zahtevanimi prilogami NPU – skrbniku pogodbe o sofinanciranju.

ZzI v sistemu ISARR kreira v takem primeru NPU kot posredniško telo in sicer skrbnik pogodbe o sofinanciranju.

ZzI mora biti kreiran v sistemu ISARR pred izvedbo administrativne kontrole po 13. členu.

7.2. Priprava odredbe za izplačilo iz državnega proračuna v sistemu MFERAC

Skrbnik pogodbe preverjen in pravilen ZzI posreduje skupaj s poročilom o opravljeni administrativni kontroli po 13. členu finančni službi NPU, ki pripravi odredbo v sistemu MFERAC in nakaže sredstva upravičencu.

Sredstva iz državnega proračuna se lahko v primerih, ko operacijo izvaja konzorcij ali v primerih programa, ki ga izvaja upravičenec, nakažejo tudi posameznim partnerjem, v kolikor je v pogodbi o sofinanciranju to določeno. V ta namen upravičenec skupnemu ZzI-ju priloži seznam partnerjev, višino sredstev za nakazilo in račun, na katerega se sredstva nakažejo. Vsota nakazil posameznim partnerjem mora biti enaka vsoti skupnega ZzI za konzorcij oziroma za program, ki ga izvaja upravičenec.

7.3. Posebnosti priprave ZzI, ko je NPU (oziroma pri tehnični pomoči tudi PPU) upravičenec

7.3.1. Operacijo izvaja NPU kot upravičenec

V primerih, ko operacijo izvaja NPU kot upravičenec, se na podlagi izplačila iz državnega proračuna, po predhodno pripravljeni odredbi za izplačilo v sistemu MFERAC, v sistemu ISARR samodejno kreira ZzI za vsako knjigovodsko listino, ki je bila podlaga za izplačilo iz državnega proračuna.

Za obračun posrednih stroškov, izračunanih na podlagi stopnje pavšala neposrednih stroškov NPU kot upravičenec pripravi izpeljano knjigovodsko listino, s katero obračuna obseg posrednih stroškov v okviru operacije. Izvedena knjigovodska listina je podlaga za pripravo izravnalnega ZzI in izravnalne odredbe v sistemu ISARR. NPU kot upravičenec obračun posrednih stroškov izvede ob pripravi vsakega Zahtevka za povračilo.

7.3.2. Operacija se izvaja v okviru programa tehnične pomoči

V primeru tehnične pomoči, ko je NPU oziroma PPU upravičenec, se na podlagi izplačil iz državnega proračuna, po predhodno pripravljeni odredbi za izplačilo v sistemu MFERAC, uvozijo samodejno vse listine in odredbe, ki so bile izplačane iz državnega proračuna v sistem

ISARR in se samodejno v sistemu ISARR kreira ZzI za vsako knjigovodsko listino, ki je bila podlaga za izplačilo iz državnega proračuna.

Za potrebe samodejnega uvoza podatkov iz sistema MFERAC v sistem ISARR je potrebno v sistemu MFERAC v objekt »DPS-06-08 Finančna kontrola in izdelava odredb« v rubriko »dodatno« **obvezno vnesti** »Naziv podprojekta ISARR«, ki je naziv projekta tehnične pomoči, in »Naziv aktivnosti ISARR«, ki je naziv aktivnosti iz projekta tehnične pomoči.

Za pravilnost uvoza podatkov je potrebno v sistem MFERAC v primerih, kadar gre za npr. preknjižbe, preknjižbe plač, refundacije, dobropise,... v objekt »DPS-06-07 Evidentiranje računov pri PU« v okence »Veza po evid. št.« **obvezno vnesti** številko listine, na katero se preknjižba, preknjižba plače, refundacija, dobropis,... navezuje.

7.4. Negativni ZzI

7.4.1. Negativni ZzI v primerih naknadno ugotovljenih neupravičenih stroškov

V kolikor se po izplačilu sredstev iz državnega proračuna ugotovi, da posamezne listine ali del listine predstavlja neupravičen strošek, izplačana sredstva pa mora upravičenec v celoti ali delno vrniti, se v sistemu ISARR kreira **negativni ZzI** na podlagi že vnesenih podatkov iz listin, vendar z negativno vrednostjo v višini neupravičenega stroška. Negativni ZzI vsebuje enake obvezne podatke kot ZzI.

Negativni ZzI je lahko podlaga za:

- vzpostavitev terjatve do upravičenca (ob zahtevi za vračilo sredstev);
- pripravo negativne odredbe v sistemu MFERAC, to je v primerih vračil sredstev v istem letu, kot so bila sredstva izplačana iz državnega proračuna;
- navezavo vračil sredstev v državni proračun, v kolikor so bila sredstva izplačana iz državnega proračuna pred letom, ko se zahteva vračilo. Tovrstna vračila se v državnem proračunu evidentirajo kot izredni prejemek (vračila sredstev iz preteklih let), negativna odredba v sistem MFERAC pa se ne pripravlja. Navezava v sistemu ISARR se opravi na podlagi obvestila računovodske službe o nakazilu sredstev na račun proračuna.

Negativni ZzI je potrebno kreirati v sistemu ISARR tudi v vseh primerih, ko je bila nepravilnost ugotovljena potem, ko je PO ZzP že avtoriziral in so bila sredstva EU nakazana v državni proračun kot prihodek proračuna. V takih primerih pa ni pomembno ali se zahteva vračilo preveč ali napačno izplačanih sredstev od upravičenca (na podlagi vzpostavljene terjatve) ali mora sredstva za vračilo zagotoviti NPU (le EU del).

7.4.2. Negativni ZzI v primerih sistemske finančne korekcije

V primerih sistemske finančne korekcije, na nivoju prednostne usmeritve/NPU ali na nivoju instrumenta, se ZzI za posamezno operacijo kreira v sistemu ISARR samodejno.

7.5. Posebnosti pri pripravi ZzI v primerih državnih pomoči

Če se operacija, ki je predmet državnih pomoči, izvaja po več shemah državne pomoči ali po več stopnjah intenzivnosti v okviru iste sheme ali če operacijo izvaja več partnerjev (prejemnikov državne pomoči), je potrebno pri pripravi ZzI upoštevati naslednje postopke:

- Upravičenec mora v sistemu ISARR vsako listino, ki je podlaga za pripravo ZzI, navezati na intenzivnost državne pomoči po shemah in sicer tako, da za vsako listino navede:
 - naziv sheme (številko) in
 - intenzivnost.
- V primeru več shem ali več intenzivnosti se v sistemu ISARR na koncu kreira rekapitulacija, iz katere so razvidni skupni stroški po posameznih shemah državne pomoči in po posameznih intenzivnostih.

V primerih, ko operacijo izvaja več podjetij ali partnerjev, ki so prejemniki državnih pomoči (operacija se izvaja kot program, ki ga izvaja upravičenec ali v primerih konzorcijev), je potrebno spremljati državne pomoči tudi po posameznih prejemnikih državne pomoči, to je po posameznih podjetjih ali partnerjih. V takih primerih se na seznamu računov v sistemu ISARR na koncu kreira rekapitulacija, iz katere so razvidni skupni stroški po posameznih prejemnikih državne pomoči, v okviru prejemnikov po posameznih shemah državne pomoči, znotraj shem pa po posameznih intenzivnostih.

Podatki iz rekapitulacije so potrebni za zagotovitev pravilnosti izračuna državnih pomoči po shemah in po posameznih prejemnikih državnih pomoči ter za pripravo in kontrolo ZzP.

7.6. Posebnosti pri pripravi ZzI v primerih predplačil ter vzpostavitve in zapiranje terjatev v poslovnih knjigah NPU

V primerih, ko je v pogodbi o sofinanciranju opredeljeno predplačilo, finančna služba NPU pripravi odredbo v sistemu MFERAC na podlagi ZzIA (zahtevka za izplačilo predplačila v primerih npr. posrednega proračunskega uporabnika – to je za operacijo, ki ni predmet državnih pomoči) ali ZzIP (zahtevka za izplačilo predplačila za operacijo, ki je predmet državnih pomoči). Odredbi, ki jo posreduje v izplačilo računovodski službi (vsaj enkrat v času izvajanja operacije), predloži pogodbo o sofinanciranju. V primeru ZzIA mora biti pogodbi o sofinanciranju priložena fotokopija soglasja MF - SP, v kolikor predplačilo presega 100.000 EUR, v primeru ZzIP pa fotokopija instrumenta finančnega zavarovanja.

Na podlagi izplačanega predplačila se v poslovnih knjigah NPU evidentirajo obveznosti iz naslova predplačila. Po predložitvi ZzI, ki so pripravljeni na podlagi dokazil o nastalih stroških in izdatkih ter vnosu podatkov v sistem MFERAC, se zapirajo terjatve do upravičenca iz naslova danega predplačila.

7.6.1. Evidentiranje obveznosti v poslovnih knjigah NPU

Na podlagi zahtevka za izplačilo predplačila NPU v sistemu ISARR (ZzIA ali ZzIP) evidentirajo prejeta predplačila na nivoju posameznega partnerja – prejemnika predplačila. Vsa izplačana predplačila se na nivoju operacije v poslovnih knjigah NPU evidentirajo kot obveznost do upravičenca oziroma predlagatelja ZzIA ali ZzIP na naslednji način:

- obveznost do upravičenca predplačila se v poslovne knjige zavede na osnovi zahtevka za izplačilo predplačila, ki mu mora biti priložena odredba za nakazilo (izpisana iz sistema MFERAC),
- za izplačilo predplačila se pripravita ločeni odredbi za izplačilo iz PP – namenska sredstva EU in za izplačilo iz PP – slovenska udeležba,
- na odredbi za nakazilo predplačila se v sistemu MFERAC:
 - kot vrsta dokumenta navede oziroma izbere »predplačilo«
 - kot namen nakazila se izbere »predplačilo«
 - kot konto oziroma podkonto se določi vrsta stroška, ki v skladu s pogodbo predstavlja glavnino predvidenih stroškov na operaciji,
- ob nakazilu sredstev iz naslova predplačila se v poslovnih knjigah NPU vzpostavi terjatev do upravičenca iz naslova danega predplačila.

7.6.2. Zapiranje terjatev ali dela terjatev iz naslova danega predplačila v poslovnih knjigah NPU

V sistemu ISARR se na podlagi listin (dokazil) kreira zahtevke za izplačilo. V primeru konzorcijskih partnerjev vodilni partner vnaša listine na nivoju »projekta«, na podlagi dokazil pa se v sistemu ISARR zapirajo terjatve do posameznega partnerja – prejemnika predplačila.

Na podlagi zahtevkov za izplačilo, ki so pripravljene na podlagi dokazil o nastalih stroških in izdatkih, se z vnosom podatkov v sistem MFERAC v poslovnih knjigah NPU na nivoju operacije zapirajo terjatve do upravičenca oziroma predlagatelja zahtevka za izplačilo (v primeru konzorcijskih partnerjev) na naslednji način:

- del obveznosti do upravičenca se poračuna s prejetim predplačilom in sicer tako, da se v sistemu MFERAC pripravi odredba z minusnim znakom (npr. odredba 0001), na tej odredbi pa se navedejo še:
 - kot vrsta dokumenta se izbere »AV - predplačilo«;
 - kot namen nakazila se izbere »192 - predplačilo«;
 - v polju št. vez.dok. oznaka »evid. št. dok.« (oznaka dokumenta, ki je osnova za izplačilo predplačila);
 - PP, vezano na operacijo, za katero je bilo dano predplačilo (ločeno za namenska sredstva EU in ločeno za slovensko udeležbo);
 - kot konto oziroma podkonto se določi vrsta stroška, ki v skladu s pogodbo predstavlja glavnino predvidenih stroškov na operaciji oziroma vrsto stroška, ki je bil prikazan ob nakazilu predplačila (isti konto oziroma podkonto, kot je na odredbi iz naslova predplačila).
- celotna obveznost do upravičenca se v poslovne knjige zapiše na osnovi zahtevka za izplačilo, ki so mu priložene odredbe za nakazilo (v polni, bruto vrednosti zahtevka po posameznih podkontih) – odredbe -0002,-0003, -0004....., torej po vrstah stroškov, navedenih v pogodbi o sofinanciranju in posledično v zahtevku za izplačilo.
- nakazilo upravičencu oziroma predlagatelju ZzI (v primeru konzorcijskih pogodb) se izvede v višini celotnega zahtevka za izplačilo (odredbe -0002, 0003, 0004 ...), zmanjšane za znesek poračunanega predplačila (iz odredbe -0001)
- z evidentiranjem zmanjšanja obveznosti do upravičenca se zapre ustrezna terjatev ali del terjatve do upravičenca iz naslova danega predplačila.

7.7 Posebnosti pri pripravi ZzI v primerih, ko je del DDV upravičen strošek

V sistemu ISARR se za operacije, pri katerih se uveljavlja del DDV kot upravičen strošek, upošteva odbitni delež kot je določen ob načrtovanju upravičenih stroškov in izdatkov in je razviden iz potrdila DURS. Ob pripravi ZzI se v sistem ISARR vnaša:

- znesek brez DDV,
- celotni znesek DDV (iz računa ali obračunske situacije).

Del DDV, ki predstavlja upravičen strošek v primeru delne upravičenosti DDV do povračila iz sredstev kohezijske politike, se samodejno preračuna iz podatka o začasnem/končnem odbitnem deležu (odbitnem deležu kot je določen ob načrtovanju upravičenih stroškov in izdatkov).

V primeru, ko se tekom izvajanja operacije **spremeni dejavnost operacije** ali se **spremeni odbitni delež**, določen ob načrtovanju upravičenih stroškov in izdatkov, mora upravičenec najkasneje ob zaključku operacije dostaviti PT-ju novo potrdilo DURS, iz katerega je razviden spremenjen - dejanski odbitni delež za vsako posamezno leto izvajanja operacije. Novo potrdilo DURS-a mora upravičenec dostaviti PT-ju ob zadnjem zahtevku za izplačilo.

V primeru spremenjenega odbitnega deleža se v sistemu ISARR izvede preračun upravičenih stroškov in ugotovi morebitno razliko. Za premalo izplačana sredstva se samodejno kreira ZzI, za preveč izplačana sredstva, za katera se zahteva vračilo od upravičenca, pa negativni ZzI.

V kolikor se tekom izvajanja operacije dejavnost operacije in odbitni delež, kot je določen ob načrtovanju upravičenih stroškov in izdatkov ne spremeni, upravičencu ob zaključku operacije ni potrebno pridobiti novega potrdila DURS, odbitni delež določen v projektu ob načrtovanju operacije pa se v sistemu ISARR upošteva kot dejanski odbitni delež.

Upravičenec lahko tekom izvajanja operacije spremeni način določanja odbitka DDV, ki ga uveljavlja na podlagi odbitnega deleža, v kolikor vodi ločeno knjigovodstvo za operacijo, in spremenjen način obračunavanja DDV priregistri pri pristojnem davčnem uradu. Spremembo lahko upravičenec uvede le z novim obračunskim obdobjem (praviloma z novim koledarskim letom). V tem primeru bo davčni organ za tekoče leto izdal novo potrdilo, v katerem bo navedel nov odbitni delež, ki ga je upravičenec določil za konkretno operacijo, ali navedel, da davčni zavezanec odbija DDV po dejanskih podatkih.

Podrobna navodila spremembe načina obračunavanja v sistemu ISARR so podana v Navodilih organa upravljanja za spremljanje izvajanja OP z informacijskim sistemom ISARR.

8. POVRAČILA SREDSTEV V DRŽAVNI PRORAČUN

Zahtevek za povračilo je knjigovodska listina, ki omogoča izvršitev povračila prispevka Skupnosti v državni proračun. ZzP mora biti pripravljen na osnovi dokumentov, ki izkazujejo podatke, ki jih zahteva Evropska komisija in PO na osnovi določil 61. člena Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 in Priloge XII Uredbe Komisije (ES) št. 1828/2006 ter v skladu s Smernicami za izvajanje povračil iz naslova prispevka Skupnosti v državni proračun v okviru operativnih programov za doseganje cilja 1 pri izvajanju kohezijske politike v programskem obdobju 2007-2013 (v nadaljevanju: Smernice), ki jih je izdal PO. ZzP z zahtevanimi prilogami PO zagotavlja podatke za pripravo dokumentov, ki jih mora predložiti Evropski komisiji.

Neposredni proračunski uporabnik v vlogi posredniškega telesa ali OU je dolžan pravočasno pripraviti in posredovati popoln in pravilen ZzP za sredstva, založena iz državnega proračuna za nemoteno zagotavljanje financiranja operacij v okviru operativnega programa. Neposredni proračunski uporabnik predloži zahtevek za povračilo organu za potrjevanje.

8.1 Postopek priprave ZzP

Povračila prispevka Skupnosti v državni proračun potekajo na podlagi potrjenih ZzP, ki jih PO predloži NPU v PT ali OU, na obrazcu, ki ga predpisujejo Smernice. Tudi obvezne priloge, ki podpirajo vrednosti, izkazane na ZzP predpisujejo Smernice. ZzP se pripravlja in posreduje PO na nivoju operacije.

Pri pripravi ZzP za posamezno operacijo je potrebno upoštevati zlasti:

- zakonsko podlago, ki je osnova za sofinanciranje,
- višino upravičenih stroškov na operaciji ter
- vire oziroma način financiranja upravičenih stroškov.

Pri financiranju upravičenih stroškov je potrebno upoštevati tudi:

- morebitno zmanjšanje upravičenih javnih izdatkov zaradi ugotovljene finančne vrzeli oziroma pričakovanih prihodkov pri operacijah, ki ustvarjajo prihodek,
- zmanjšanje upravičenih javnih izdatkov zaradi intenzivnosti državne pomoči, v kolikor vključujejo shemo državne pomoči,
- morebitno zmanjšanje upravičenih javnih izdatkov za zasebne ali javne vire v skladu s pogodbo o sofinanciranju.

Upravičeni stroški, zmanjšani za morebitne prihodke oziroma ugotovljeno finančno vrzel ali zmanjšani zaradi intenzivnosti državne pomoči, ki so bili plačani iz javnih virov, predstavljajo znesek upravičenih izdatkov, ki se deli:

- na upravičene javne izdatke, za katere je bil vložen ZzP (osnovo za sofinanciranje) ter
- morebitne presežno upravičene izdatke (v kolikor upravičeni izdatki presegajo s pogodbo o sofinanciranju določeno osnovo za sofinanciranje).

Upravičeni javni izdatki se obvezno delijo v razmerju:

- 85% - to je del, ki predstavlja prispevek Skupnosti za povračilo in
- 15% - to je del, ki predstavlja nacionalno javno financiranje.

Upravičeni javni izdatki predstavljajo celoto, ki se deli v razmerju 85:15, pri čemer se 85% upravičenih javnih izdatkov (EU del) zalaga iz državnega proračuna, medtem ko za 15% upravičenih javnih izdatkov, ki predstavljajo nacionalno javno financiranje, ni pomembno, iz

katerih virov so bili plačani - ali iz državnega proračuna - SLO del ali iz lokalnih ali drugih nacionalnih virov.

Zahtevek za povračilo velikega projekta lahko PO vključi v zahtevek za plačilo pred izdajo odločbe o sprejemu projekta s strani Evropske komisije.

8.2 Posebnosti pri pripravi ZzP v primerih operacij, ki vključujejo eno ali več shem državne pomoči

V primeru, ko se operacija izvaja v okviru ene sheme in ene intenzivnosti državne pomoči, ni posebnosti pri izpolnjevanju obrazca ZzP.

Če je v izvajanje operacije vključenih več partnerjev (upravičencev do državne pomoči) ali se operacija izvaja po več shemah državne pomoči ali v okviru posamezne sheme po več stopnjah intenzivnosti, je potrebno zagotoviti spremljanje operacije ločeno po posameznih partnerjih - upravičencih do državne pomoči, po posameznih shemah državne pomoči, v okviru sheme pa tudi po intenzivnostih.

Razčlenitev podatkov o shemah državnih pomoči, ki so vpisane v poljih n1, n2 in n3, se prikaže v tabeli: rekapitulacija izplačil po upravičencu do državne pomoči/državni pomoči/ intenzivnosti, ki je na koncu seznama plačanih/ preverjenih računov/ Zbirni seznam plačanih/ preverjenih računov.

8.3 Posebnosti pri pripravi ZzP v primerih programov, ki jih izvaja upravičenec in ki vključujejo shemo državne pomoči (npr. subvencije za zaposlitev)

V nadaljevanju navedeni postopki se uporabljajo v primerih spremljanja programov, ki jih izvaja upravičenec, in le-ti programi vključujejo shemo državne pomoči, kjer je v prvi fazi zaradi narave operacije mogoče potrditi le upravičene javne izdatke. Pri tem je potrebno upoštevati:

- da program izvaja upravičenec, ki ni prejemnik sredstev, ki predstavljajo državno pomoč,
- da je prejemnik sredstev upravičenec do državne pomoči,
- da je potrebno zagotoviti ustrezen delež zasebnih virov (izdatkov) in ni nujno, da le-ti nastanejo sočasno z javnimi izdatki,
- da se lahko celotni izdatki na operaciji ugotovijo šele enkrat v bodočnosti.

Priprava ZzP v primeru programa: subvencije za zaposlitev

V odločbi o dodelitvi sredstev kohezijske politike in pogodbi o sofinanciranju mora biti opredeljeno, da:

- je upravičen strošek za sofinanciranje iz kohezijske politike – npr. subvencija za zaposlitev,
- da spremljanje operacije poteka na dveh ravneh in sicer:
 - na ravni operacije in
 - na ravni projekta, s poudarkom, da se državna pomoč spremlja na ravni projekta.

Sistem ISARR zagotavlja ločeno vodenje in spremljanje dveh ravni:

- na ravni operacije se pripravi ZzP, ki vključuje le javne izdatke za subvencije za zaposlitev;

- na ravni projekta se spremlja intenzivnost državne pomoči (vnos podatkov je možen šele po koncu 12 mesecev zaposlitve);
- v matičnih podatkih operacije so upoštevani javni viri, ne vključujejo pa se zasebni viri.

V sistemu APZ.net, ki je informacijski sistem upravičenca, se spremlja tudi raven projekta (delodajalec/izvajalec) in raven osebe.

Posredovanemu ZzP na PO je potrebno:

- v prvi fazi priložiti seznam plačanih in preverjenih računov, ki so v primeru subvencij za zaposlitev zahtevki delodajalcev za subvencijo (ko delodajalec posreduje zahtevek, upravičencu nastane strošek, ki ga pokrije z izdatkom, ko delodajalcu izplača subvencijo);
- ker je delodajalec upravičenec do državne pomoči, se dejanska intenzivnost pomoči (subvencije) glede na dejansko izplačano bruto plačo (upravičen strošek glede na državne pomoči) preverja šele v drugi fazi, to je po predložitvi končnega poročila delodajalca (po končanem projektu oziroma po končanem obdobju 12-ih mesecev zaposlitve) ter se v skladu s pravili državnih pomoči o tem poroča MF-Sektorju za državne pomoči.

V primeru ugotovljene presežene intenzivnosti upravičenec vzpostavi terjatev do posameznega delodajalca (upravičenca do državne pomoči). PT v sistemu ISARR pripravi negativni ZZI, nadaljnji koraki pa potekajo v skladu s postopki, ki jih za vračila sredstev določajo ta navodila.

8.4 Posebnosti pri pripravi ZzP v primeru predplačil (ZzPP) ter pri pripravi ZzP, s katerimi se predplačila zapirajo

V primerih priprave zahtevkov za povračila predplačila (ZzPP) se kot upravičeni javni izdatki upoštevajo celotna izplačana sredstva v višini predplačila. Matični podatki oziroma podatki na ZzP v poljih »načrtovano« pa ostanejo vedno nespremenjeni.

Pri izdelavi ZzPP je posebnost v tem, da se izkazujejo le upravičeni javni izdatki, ki so bili izplačani kot predplačilo. Vrednosti v poljih 22 (znesek upravičenih izdatkov) in 23 (upravičeni javni izdatki) sta enaki. V polju 23 e (nacionalno zasebno financiranje) je izračunana vrednost nacionalnega zasebnega financiranja enaka 0,00 EUR.

Upravičenec zagotovi dokazila za nastale upravičene javne izdatke, s katerim poročila prejeto predplačilo na način, kot velja za državne pomoči, plačila pa se izkažejo z izplačanim predplačilom.

V kolikor so upravičeni javni izdatki, ki predstavljajo osnovo za sofinanciranje višji od izplačanega predplačila, se razlika uveljavlja z naslednjim ZzP-jem. V kolikor je višina izplačanega predplačila višja od upravičenih javnih izdatkov, PT pripravi negativen ZzP na podlagi zahteve za vračilo preveč izplačanih sredstev (NZZI) in vzpostavi terjatev do upravičenca (v sistemu MFERAC v DPS).

9. VRAČILA SREDSTEV KOHEZIJSKE POLITIKE V DRŽAVNI PRORAČUN V PRIMERIH UGOTOVLJENIH NEPRAVILNOSTI, ZA KATERE JE ODGOVOREN UPRAVIČENEC OZIROMA PREJEMNIK SREDSTEV

9.1. Ugotavljanje nepravilnosti pri izvajanju posamezne operacije

Nepravilnosti pri izvajanju posamezne operacije lahko ugotovi:

- skrbnik pogodbe oziroma oseba, ki opravlja upravljalna preverjanja po 13. členu Uredbe št. 1828/2006/ES,
- OU (kontrolna enota OU),
- PO,
- Računsko sodišče RS,
- Urad RS za nadzor proračuna,
- Evropska komisija (generalni direktorati),
- Evropsko računsko sodišče,
- Protikorupcijska komisija,
- drugi pristojni organi (npr. vsebinsko pristojen inšpektorat).

O ugotovljeni nepravilnosti je potrebno pisno obvestiti:

- upravičenca oz. prejemnika sredstev,
- NPU (skrbnika pogodbe),
- PO,
- OU (kontrolno enoto OU in osebo, zadolženo za spremljanje in poročanje o ugotovljenih nepravilnostih).

V primeru ugotovljene nepravilnosti je potrebno o izvedbi popravljalnih ukrepov obvestiti organ, ki je nepravilnost ugotovil.

V primerih ugotovljenih nepravilnosti je potrebno ugotoviti, kdo je za nepravilnost odgovoren in ali mora le ta zagotoviti vračilo neupravičeno izplačanih sredstev.

9.2. Obravnava nepravilnosti in vračil pri upravičencu

Vzpostavitev terjatev

Če je za nepravilnost odgovoren upravičenec oziroma prejemnik sredstev (v nadaljevanju: upravičenec) oziroma so mu bila sredstva napačno ali preveč izplačana, so postopki vračil sredstev sledeči.

Skrbnik pogodbe pri NPU-ju na podlagi listine o ugotovljeni nepravilnosti zahteva vračilo neupravičeno izplačanih sredstev od upravičenca z uradnim dopisom (v nadaljevanju zahtevka za vračilo). Iz zahtevka za vračilo, ki ga posreduje upravičencu, mora biti razvidno:

- šifra projekta NRP iz sistema MFERAC,
- številka in datum pogodbe,
- številka poročila, v katerem so bile izkazane nepravilnosti,
- skupni znesek neupravičeno izplačanih sredstev;
- listine, na katere se vračilo nanaša,
- vrednosti, ki jih je potrebno vrniti – ločeno prikazan EU del in ločeno SLO del,

- račun, na katerega mora biti vračilo nakazano,
- podračun v okviru enotnega zakladniškega računa države,
- rok, do katerega mora biti vračilo izvršeno, ki ne sme biti daljši od 15 dni.

Z zahtevkom za vračilo v primeru nepravilnosti (in vzpostavljeno terjatvijo v sistemu MFERAC, v kolikor je njena vzpostavitev potrebna) morajo biti seznanjene odgovorne osebe NPU (finančna služba), računovodska služba, osebe, ki opravljajo upravljala preverjanja po 13. členu Uredbe 1828/2006/ES) in odgovorne osebe OU in oseba, ki je zadolžena za poročila o nepravilnostih in o njih vodi evidenco, ter oseba, ki je nepravilnost ugotovila.

Računovodska služba NPU-ja³, na podlagi zahteve za vračilo neupravičeno izplačanih sredstev, pripravi v sistemu MFERAC v objektu »Fakturiranje« dokumente za vzpostavitev terjatve do upravičenca. Iz dokumentacije mora biti razvidno, na katero pogodbo in na kateri projekt v NRP se vračilo nanaša. Računovodska služba NPU-ja terjatev do upravičenca evidentira v poslovnih knjigah NPU.

V soglasju z Direktoratom za javno računovodstvo lahko proces obravnave terjatev v sistemu MFERAC poteka drugače od navedenega.

Zapiranje/zmanjšanje terjatev do upravičenca v državnem proračunu

Evidentirane terjatve v državnem proračunu do upravičenca se v skladu z nacionalno zakonodajo zapirajo/zmanjšujejo:

- z vračilom/nakazilom sredstev na račun proračuna,
- z zmanjšanjem nakazila sredstev iz državnega proračuna pri naslednjih obveznostih do upravičenca,
- z odpisom terjatev,
- z izterjavo sredstev.

V primeru vračila:

- upravičenec nakaže (vrne) neupravičeno izplačana sredstva na račun proračuna RS,
- računovodska služba NPU-ja na podlagi nakazila oziroma vračila sredstev zapre oziroma zmanjša terjatev do upravičenca v poslovnih knjigah NPU-ja.

Vračila že izplačanih sredstev do zadnjega dne obračunskega obdobja, ki se nanašajo na že poravnane obveznosti, priznane kot odhodki oziroma izdatki tekočega leta, zmanjšujejo odhodke oziroma izdatke tekočega leta. Evidentirajo se v dobro posamezne vrste odhodka (vračilo sredstev na posamezno proračunsko postavko). Vračila preveč ali napačno izplačanih odhodkov v preteklih letih pa se izkazujejo v tekočem letu kot drugi izredni nedavčni prihodki v integralnem proračunu (ne glede na to ali je bila terjatev odprta ali ne). V primerih, ko je bila terjatev v sistemu MFERAC vzpostavljena, je potrebno le to na podlagi evidentiranega vračila zapreti.

9.3 Obravnava nepravilnosti in vračil pri posredniškem telesu

Podrobnejša opredelitev celotnega procesa je zavedena v Navodilih organa upravljanja za spremljanje izvajanja OP z informacijskim sistemom ISARR.

³ Del računovodskih nalog za posamezne PT-je izvaja Urad za javno računovodstvo na Ministrstvu za finance. V teh primerih terjatev v sistemu ISARR vzpostavi Urad za javno računovodstvo na podlagi podatkov, ki jih predloži PT.

9.3.1 Izdatki pred ugotovljeno nepravilnostjo še niso bili certificirani

PT izvede naslednje postopke:

1. PT pripravi NZzI v procesu izvajanja.
2. V primeru, da je za nepravilnost odgovoren upravičenec, v sistemu MFERAC vzpostavi terjatev, kot je opredeljeno v poglavju 9.2.
3. PT prestavi NZzI na katerega je navezana odredba, ki je posledica odprte terjatve, v status »plačano« v procesu izplačevanja in črpanja.
4. PT NZzI v okviru naslednjega ZzP posreduje PO.

V primeru, da je bilo vračilo s strani upravičenca ob pripravi NZzI že izvedeno, PT na NZzI naveže odredbo, s katero je bilo to vračilo zavedeno v sistemu MFERAC (Računovodska služba PT na MF obvesti PT o vračilu sredstev in PT naloži pripravo ustreznih negativnih odredb z oznako za zapiranje terjatve. Ko računovodska služba PT na MF potrdi pripravljene odredbe, se le-te naslednji dan izkazujejo tudi v sistemu ISARR in se jih naveže na negativni ZzI).

V primeru, da je bilo izvedeno vračilo evidentirano kot izredni prihodek se v sistemu ISARR kreira izravnalna odredba, s katero se to vračilo evidentira v sistemu ISARR. PT NZzI prestavi v status »plačano« v procesu izplačevanja in črpanja. PT NZzI v okviru ZzP posreduje PO.

V primeru, ko je terjatev do upravičenca bila vzpostavljena, se vračilo, izvedeno s strani upravičenca, ne glede na leto izvedbe vračila evidentira na projektu z zaprtjem terjatve.

9.3.2 Izdatki so bili pred ugotovljeno nepravilnostjo že certificirani

A. V primeru vračila sredstev na podračun PO:

1. PT v sistemu MFERAC izvede vračilo sredstev na podračun PO s proračunskih postavk integralnega proračuna. V odredbi je potrebno navesti proračunske postavke iz katerih se sredstva črpajo (vračajo). Šifra NRP projekta se nanaša na projekt, kjer je bila nepravilnost ugotovljena.
2. PT, z navezavo odredbe na NZzI v procesu izplačevanja in črpanja prestavi NZzI v status »plačano«.
3. PT na podlagi potrjenega NZzI pripravi NZzP, ga prestavi v status »odobren« in posreduje PO.

B. V primeru finančne poravnave

1. PT na podlagi potrjenega NZzI, pripravi NZzP, ga prestavi v status »odobren« in posreduje PO.
 - V primeru, ko za nepravilnost ni odgovoren upravičenec, se v sistemu ISARR pripravi izravnalna odredba, ki se naveže na NZzI.
 - Ko je za nepravilnost odgovoren upravičenec, se na NZzI naveže odredba s katero se evidentira terjatev ali vračilo v sistemu MFERAC.
2. PT ob tem na PO posreduje dopis v katerem navede, da bo NZzP finančno poravnal. V dopisu mora PT navesti tudi s katerim pozitivnim ZzP bo finančno poravnavo izvedel.
3. PO takšen ZzP avtorizira in v sistemu MFERAC pripravi PW odredbo (le ta se v sistem ISARR ne izvozi). PT-ju izstavi evidenčni Zahtevke za vračilo iz katerega izhaja:
 - a. da se PO strinja s poravnavo,
 - b. znesek poravnave in
 - c. da je potrebno PO-ju posredovati ZzP s katerim se bo izvedla poravnava, v roku 1 tedna po prejemu zahtevka za vračilo.

4. Ko PO avtorizira pozitivni ZZP, pripravi odredbo za nakazilo v DP, s katero se izvede finančna poravnava.
5. Ko je pozitivni ZZP izvršen (povračilo v DP je evidentirano na bančnem izpisku), zapre evidenčni zahtevek za vračilo. S tem je postopek poravnave zaključen.

V primerih, ko PT-ji, po dogovoru z DJR v sistemu MFERAC ne odpirajo terjatev, se v sistemu ISARR pripravi izravnalna odredba (v višini ugotovljenih neupravičenih izdatkov), ki se naveže na NZzI.

9.4. Obravnava primerov, ko je upravičenec v stečaju/likvidaciji

Potrebno je ločeno obravnavati operacije, ki so se zaključile pred stečajem/likvidacijo upravičenca in operacije, kjer je prišlo do stečaja/likvidacije upravičenca pred zaključkom operacije.

9.4.1. Operacija je zaključena pred stečajem/likvidacijo upravičenca

1. Posredniško telo ob prejetju informacije, da je upravičenec v stečaju/likvidaciji, o tem obvesti OU kakor tudi PO z izpolnjenim obrazcem, ki je namenjen poročanju o nepravilnostih na OLAF.
2. V primeru, da gre za primer goljufivega stečaja/likvidacije upravičenca, PT predloži OU in PO dokument stečajnega upravitelja, s katerim je goljufija potrjena.
3. V nadaljevanju ravna PT skladno z Zakonom o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji ter drugih povezanih zakonih (prijava terjatve v stečajno maso).
4. V primeru, ko se PT lahko poplača iz stečajne mase pred zaključkom operativnega programa, ta sredstva PT vrne na podračun PO. Slednji operacijo izključi, PT izstavi zahtevek za vračilo. Po prejemu vračila na podračun PO, zniža kumulativni znesek certificiranih izdatkov, znesek do EK pobota z naslednjim zahtevkom za vmesno plačilo in Evropski komisiji poroča o umiku zneska (withdrawal).
5. V primeru, ko se PT ne more poplačati iz stečajne mase, potem posredniško telo sprejme sklep, da se je operacija zaključila in da gre za neizterljivo vračilo. O tem pisno obvesti tako OU, kakor tudi PO. V tem primeru PO ravna skladno s čl. 1(8b) Uredbe 539/2010. To pomeni, da ne terja vračila sredstev na svoj podračun in tudi ne zniža kumulativnega zneska certificiranih izdatkov.

9.4.2. Operacija, ko je prišlo do stečaja/likvidacije upravičenca pred zaključkom operacije

1. PT ob prejetju informacije, da je upravičenec v stečaju/likvidaciji, o tem obvesti OU, kakor tudi PO z izpolnjenim obrazcem, ki je namenjen poročanju o nepravilnostih na OLAF.
2. PO preneha s potrjevanjem izdatkov po takšni operaciji.
3. PT ponovno preveri, ali so izdatki, ki so bili pred stečajem upravičenca spoznani kot upravičeni, še vedno upravičeni.
4. Če so izdatki za čas, v katerem so nastali, še vedno upravičeni, se izvajajo točke iz podpoglavja 9.4.1 od 1 do 5 teh navodil.
5. Če izdatki niso več upravičeni, PO PT izstavi zahtevek za vračilo, izloči takšno operacijo, zniža kumulativni znesek certificiranih izdatkov in se z EK finančno pobota s prvim

naslednjim zahtevkom za vmesno plačilo. Takšen izdatek vključi v letno poročilo o umikih in vračilih in poroča kot o umiku.

9.5. Izterjava sredstev

V primerih, ko upravičenec ne vrne napačno ali preveč nakazanih sredstev kohezijske politike na podlagi zahteve skrbnika in ni mogoče poračunati terjatev do upravičenca pri naslednjem ZzI-ju, skrbnik pogodbe posreduje upravičencu nalog za izterjavo. Iz naloga morajo biti razvidni naslednji podatki:

- šifra projekta NRP iz sistema MFERAC,
- številka in datum pogodbe,
- številka poročila, v katerem so bile izkazane nepravilnosti,
- skupni znesek neupravičeno izplačanih sredstev,
- račun, na katerega mora biti vračilo nakazano,
- številka transakcijskega računa in sklic,
- rok, do katerega mora biti vračilo nakazano.

V kolikor upravičenec ne povrne sredstev v roku, ki je bil določen z nalogom, skrbnik pogodbe posreduje pristojni službi NPU-ja kopijo dokumentacije (v dveh izvodih) in vse relevantne informacije, ki so potrebne za pripravo tožbe. Postopek izterjave poteka preko državnega pravobranilstva.

Postopek izterjave za zneske, ki brez obresti ne presegajo 100 EUR, ni potrebno izvesti, razen v primerih, ko to določajo predpisi EU.

10. FINANČNO ZAKLJUČEVANJE PROJEKTOV/OPERACIJ

To področje je urejeno v Navodilih organa upravljanja za zaključevanje operativnih programov za doseganje cilja 1 pri izvajanju kohezijske politike v programskem obdobju 2007-2013.